

ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ. Ἀθηνῶν καὶ Ἐπαρχιῶν ἔτησία δρ. 1.— Ἐξωτερικοῦ δρ. 1 καὶ λεπ. 50. Οἱ βουλόμενοι νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταί, δεόν ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ «Θαυμασίου Κόσμου», ἀποστέλλοντες συνάμα καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς εἰς ἑλληνικὰ νομίσματα ἢ γραμματόσημα οἰουδήποτε κράτους. —Γραφεῖον ἑπίσθεν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀγίας Κίρης, ὁδὸς Βασιλικῆς ἀριθ. 1.—Τιμὴ ἑκάστου φύλλου λεπτὰ 15.

ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΚΑΤ' ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΤΘΗΝΙΑ ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ—ΜΙΑ ΜΟΝΟΝ ΔΡΑΧΜΗ ΤΟ ΕΤΟΣ—ΥΛΗ ΕΚΤΑΚΤΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μὴν ἐγγίξετε τὴν βασιλίσαν.—Τεχνητὰ ἡφαίστεια.—Ἱστοφόροι ἄμαξαι.—**ΙΣΑΒΕΛΛΑ ΘΕΟΤΟΚΗ**.—Διατὶ ὑπομένομεν τὸν καύσονα.—Ποικίλα διὰ τὰς κυρίας.—Ὁμοιοπαθητικὴ.—Κακὸ ἄματι.—Σύμμικτα ἐπιστημονικά.—Τὰ τεχνάσματα τῶν ἐφημερίδων τῆς Κίνας.—Τὰ θαυμάσια τῆς θερμότητος.—Νοσημεσίη κυνός.—**ΠΟΙΟΝ ΣΥΖΥΓΙΟΝ ΠΡΟΤΙΜΩΣΙΝ ΔΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΘΝΩΝ**.—Κληρονομικὴ μετάδοσις τῶν ἀσθενειῶν.—**Η ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ**.—Τὸ Παλδίον τῆς Ἐσκουριάλης.—Μακροβιότης τῶν ζώων.—Μικρὰ Περιέργα.

κ. HONORÉ DUPUYS, διδάκτορα τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἐκ Παρισίων

κ. DAVID BLACKSON ἐκ Νέας Ὑόρκης
οὔτινες, παρακολουθοῦντες ἐκ τοῦ σύνεργου ἐν ταῖς διαφόροις μεγαλοπόλει τὴν καθ' ὅλου πνευματικὴν κίνησιν καὶ ἀνάπτυξιν, ἀποστέλλουσιν εἰς τὸν «ΘΑΥΜΑΣΙΟΝ ΚΟΣΜΟΝ» τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν αὐτῶν.

«ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ»

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΓΚΑΙΝΙΖΟΝ ΝΕΑΝ ΕΠΟΧΗΝ

ΕΝ Τῇ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚῇ ΠΑΛΛΙΣΤΡΑΐ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΕΙ

Τὰ ὠφελιμώτερα, τὰ τερπνότερα, τὰ περιεργότερα καὶ τὰ θαυμασιώτερα ἐκ τῆς φύσεως, τῶν τεχνῶν, τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς κοινωνίας.

Ο «ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ»

Πλήν πολλῶν παρ' ἡμῖν λογίων

ΚΕΚΤΗΤΑΙ

καὶ ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐπιστημονικῶν κέντρων τακτικούς συνεργάτας, τοὺς :

κ. WILLIAM ROBERTSON ἐκ Λονδίνου

Δόκτορα SAMUEL HERZSTEIN ἐκ Βερολίνου

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ κ.κ.συνδρομηταί, οἱ ἐνταῦθα καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ν' ἀποστείλωσιν ἡμῖν τὴν συνδρομὴν των, δηλοῦντες οἱ ἐνταῦθα πρὸς τούτοις καὶ τὴν ὁδὸν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς οἰκίας των, διότι ἕνεκα τοῦ μικροῦ τῆς συνδρομῆς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐχωμεν εἰσπράκτορας.

ΜΗΝ ΕΓΓΙΖΕΤΕ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΝ

Ἡ ἐθιμοταξία εὐρωπαϊκῶν τιῶν Αὐλῶν, ἰδίως εἰς παρελθόντας αἰῶνας, ἐλέγχεται οὐ μόνον περιεργότατη, ἀλλὰ καὶ αὐτόχρομα γελοία καὶ ἀκατανόητος ὡς παράδειγμα ἀναφέρομεν τὸ κάτωθι παράδειγμα γεγονός, ὅπερ διέσωσεν ἡμῖν ἡ ἱστορία.

Νεαρά τις βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας, σύζυγος Καρόλου τοῦ Β' (ὅστις ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 1665 μέχρι τοῦ 1700), ἐξῆλθεν ἡμέραν τινα εἰς ἐξοχικὸν περίπατον μετὰ τῶν κυριῶν τῆς τιμῆς καὶ τῶν αὐλικῶν ἀκολούθων τῆς. Αἶφνης ὁ ἵππος ὃν ἵππευεν ἀφηνίασεν ἢ βασίλισσα ἀνετράπη καὶ ἐκρεμάσθη ἀνάποδα ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ποδὸς ἐκ τοῦ ἀναβολέως τοῦ ἐπιππίου, ἐν ᾧ ὁ ἵππος ἐξηκολούθει τὸν ὀρμητικὸν αὐτοῦ δρόμον. Ἀπειρον πλῆθος ἐθεᾶτο αὐτὴν εὕρισκομένην εἰς τὴν ἐπικίνδυνον

και απρεπη εκείνην θέσιν, ἀλλ' οὐδεις ἐτόλμα νὰ τῆ παράσχη βοήθειαν· διότι νόμος αὐλικὸς ἀπηγόρευε ῥητῶς εἰς πάντας νὰ ἐγγίλῳσι δι οἰονδήποτε λόγον τὸν πόδα τῆς βασιλείας, ὃ δὲ παραβάτης αὐτοῦ ἐτιμωρεῖτο δι' ἀμέσου θανάτου.

Ἡ νεαρά καὶ ὠραία βασίλισσα ἐμελλεν ἐπομένως ν' ἀπολεσθῆ, ἀν μὴ δύο γάλλοι, τυχαίως παρευρεθέντες ἐκεῖ, ἀπεράσιζον μὲ θυσίαν τῆς ζωῆς των νὰ σώσωσιν αὐτήν. Ὁ εἰς τούτων ἐδράξατο στερρῶς τοῦ χαλινού τοῦ ἵππου, ὅπως σταματήσῃ αὐτόν, ὃ δὲ ἄλλος κατώρθωσε νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν πόδα τῆς βασιλείας, ἥτις τοιοῦτοτρόπως ἀπηλλάγη τοῦ κινδύνου, τρομάξασα μόνον μεγάλως καὶ μωλωπισθεῖσα εἰς τινὰ μέλη τοῦ σώματος. Οἱ δύο σωτήρες ἐγένοντο ἀμέσως ἀφαντοὶ καὶ δικαίως. Διότι τίς ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτοὺς κατὰ τοῦ γελοίου αὐλικοῦ νόμου;

Τὴν ἐπομένην ἡ βασίλισσα, καίπερ μεγάλως ὑποφέρουσα, ἠγέρθη ἐκ τῆς κλίνης καί, μεταβάσασα εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ βασιλέως, ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ τὴν χάριν τῶν διασωσάντων αὐτήν· καὶ ἐπέτυχε μὲν ταύτην, ἀλλ' οἱ γενναῖοι σωτήρες τῆς ἐξωρίσθησαν ἀμέσως ἐκ τῆς Ἰσπανίας διὰ τὸ ἔγκλημα ὅπερ διέπραξαν, ἐγγίσαντες τὸν πόδα τῆς βασιλείας!

ΤΕΧΝΗΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ

Οἱ πλείστοι τῶν γεωλόγων παραδέχονται, ὡς γνωστόν, τὴν ὑπαρξίν τοῦ ὑπογείου καλουμένου πυρός, δι' οὗ ἐξηγοῦσι τὰ φαινόμενα τῶν σεισμῶν καὶ τῶν ἠφαιστειῶν. Τὰ ἀέρια δηλονότι καὶ οἱ ἀτμοί, οἱ σχηματιζόμενοι ἐντὸς τῶν κοιλοτήτων τῆς γῆς, περιοριζόμενοι πανταχόθεν, προσλαμβάνουσι μεγίστην δύναμιν καί, ζητούντες διέξοδον, ἢ διασχίζουσι τὸν ἐξωτερικὸν φλοιὸν τῆς γῆς, παράγοντες τὰ ἠφαιστεία, ἢ συγκλονίζουσι μέρη τινὰ ταύτης διὰ τῶν σεισμῶν.

Ἀλλὰ τὴν περὶ ὑπάρξεως ὑπογείου πυρός ἰδέαν κατεπολέμησε πρῶτος ὁ διαπρεπέστατος τῆς Ἀγγλίας γεωλόγος Sir Charles Lyell ἐν τῷ ἐμβριθεστάτῳ αὐτοῦ συγγράμματι *Στοιχεῖα Γεωλογίας* (Principles of Geology)· τοῦτον δὲ ἠκολούθησαν ἔπειτα καὶ πολλοὶ ἄλλοι εὐρωπαϊοὶ ἐπιστήμονες, ἐν οἷς καὶ ὁ γάλλος κ. Saffray, ὅστις ἐξηγεῖ τὴν γένεσιν τῶν σεισμῶν καὶ ἠφαιστειῶν ἀφ' ἐνός μὲν διὰ τῆς ἀνεπαισθήτου συστολῆς τοῦ ἐξωτερικοῦ φλοιοῦ(1) τῆς γῆς, ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ ἡ τῆς σφαίρας ψύξις, (ἐξ οὗ αἱ συμπτώξεις καὶ τὰ ρήγματα τοῦ ἐδάφους), ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς τοπικῆς καταπτώσεως μεγάλων ἡμιφύκτων ὄγκων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς γῆς, οἵτινες συγκλονίζουσι καὶ συνταράσσουσι περιοδικῶς ταύτην· τὰ ἀποτελέσματα δὲ τῶν ὑπογείων τούτων κλονισμῶν ἐκδηλοῦνται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας διὰ τῶν σεισμῶν.

(1) Τὸ μῆκος τοῦδὲ στερεοποιηθέν μέρους τῆς γῆς ἔχει—κατὰ τοὺς γεωλόγους—πάχος 10 χιλιομέτρων, ἢ δὲ δέκα μίλια τῆς γῆς 1000 λευγῶν. Ὅθεν δικαίως ὁ κ. Saffray παρομοιάζει τὸ μῆρόν τοῦτο τῆς γῆς πρὸς λεπτὸν χάρτην περικαλύπτοντα σφαῖραν ἐνός μέτρον τὸ πλάτος.

Προσαγόμενος κατόπιν καὶ ἄλλα τινὰ ἐπιχειρήματα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς μὴ ὑπάρξεως ὑπογείου πυρός, ὁ κ. Saffray τελευτᾷ λέγων:

«Ὁὐδὲν ἀποδεικνύει τὴν ὑπαρξίν ὑπογείου πυρός. Σπουδαῖαι παρατηρήσεις ἄγουσιν ἡμᾶς νὰ πιστεύσωμεν ὅτι τὰ ἠφαιστειακά φαινόμενά εἰσιν αὐτόχημα τοπικά, λαμβάνοντα τὴν γένεσιν των εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας ἀπόστασιν, ὑπολογιζομένην μέχρις 20 ἢ 25 μέτρων διὰ τὰ ὑψηλότερα ἠφαιστεία. Ἀλλὰ τότε πόθεν προέρχεται τὸ ἐσωτερικὸν πῦρ, ἐκεῖνο, ὅπερ θερμαίνει τὰ κατώτερα στρώματα καὶ σχηματίζει κατὰ τόπους οἰνοὶ λίμνας πεπυρακτωμένας, αἰτίαν τῶν παντοίων ἐκρήξεων; Οὐδεις τὸ γινώσκει. Ἐν τούτοις εὖρον ἐν τοῖς κόλποις τῆς γῆς εὐρεῖς σωροὺς καυσίμων οὐσιῶν, οἷον λιγνίτου (λίθου), γαιάνηρακος, ἀνθρακίτου, θείου, βιτουμίου, νάφθης, ὀρυκτοῦ κηροῦ καὶ ἄλλων πολλῶν. Πρὸς τούτοις γινώσκουμεν ὅτι αἱ μεταλλικαὶ οὐσίαι, οἷον ὁ θεϊκὸς σίδηρος, θερμαινόμεναι ἀναφλέγονται, ἅμα ἐρχόμεναι εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὸ ὕδωρ. *Θέλετε ἤδη νὰ κατασκευάσῃτε ἠφαιστεῖον ἐν μικρογραφίᾳ; Εὐκολώτατον. Ἀνορύξατε ὀπὴν ἐντὸς τῆς γῆς, χύσατε ἐν αὐτῇ μίγμα θείου εἰς λεπτὴν κόκκιν καὶ ριμισμάτων σιδήρου, ἐπιχύσατε ὕδωρ καὶ καλύψατε τὴν ὀπὴν διὰ χρώματος καὶ χλόης. Μετὰ τινὰ χρόνον θὰ ἴδῃτε ἐξερχόμενον ἀτμὸν. Ἀρήσατε νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῇ ὀπῇ ἀτμὸν καὶ τὸ ἠφαιστεῖον θὰ ἀναφλεχθῇ».*

ΙΣΤΙΟΦΟΡΟΙ ΑΜΑΞΑΙ

Οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν, οἱ ταξειδεύοντες τὴν σήμερον ἀναπαυτικώτατα διὰ τῶν σιδηροδρόμων, θὰ μευδιάσωσιν ἴσως εἰρωνικῶς, μαθάνοντες ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῶν παρελθόντων αἰώνων μετεχειρίζοντο ἀντ' αὐτῶν ἰστιοφόρους ἀμάξας ἢ ἀνεμαμάξας. Καὶ ὅμως δὲν φαίνεται ὅτι ἦσαν αὐταὶ ὅλως εὐκαταφρόνητον μέσον συγκοινωνίας. Οἱ Σῖναι λ. χ. ἔχουσιν ἀπὸ πολλῶν αἰώνων ἐνχορήσει μικρὰν τινα ἀμαξάν, συρμένην ὑπὸ ὄνου, ἐφορῶσα δὲ καὶ δι' ἰστιίου, ὅπερ ἀνεγειροῦσιν, ὡσάκις διασμένην δὲ καὶ δι' ἰστιίου, ὅπερ ἀνεγειροῦσιν, ὡσάκις ὁ καιρὸς καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ ἀνέμου τὸ ἐπιτρέπουσιν. Πολλῶ ὅμως περιεργότερον εἶδος ἀνεμαμάξης εἶνε ἡ κινουμένη διὰ χαρτίνων ἀετῶν, ἣν ἐπενόησεν ἐν ἔτει 1827 ἄγγλος τις Pockoc καλούμενος, καὶ ἥτις ἐταξείδευεν ἀπὸ Λονδίνου εἰς Βριστόλν. Ὁ ἐφευρέτης ταύτης ὑπελόγησεν ὅτι, πνέοντος ἰσχυροῦ ὀπωτοῦν ἀνέμου, ἀμαξά συρμένη ὑπὸ δύο τοιοῦτων ἀετῶν μεγέθους 12—15 ποδῶν δύναται νὰ διατρέξῃ ταχύτητα μέχρις εἴκοσι μιλίων κηθ' ὥραν, φέροντα τέσσαρας ἢ πέντε ἐπιβάτας. Ὁ τρόπος ὅμως οὗτος τῆς συγκοινωνίας ἐγκατελείρηθη ἐπ' ἐσχάτων ἐν Ἀγγλίᾳ ἐνεκεν τῆς διακινώσεως τῆς χώρας ὑπὸ τῶν τηλεγραφικῶν συρμάτων, κωλύοντων τὴν κυκλοφορίαν τῶν ἀετῶν.

Ὁ Wilkins ἐν τῷ περὶ *Μαθηματικῆς Μινείας* συγγράμματι αὐτοῦ, τῷ δημοσιευθέντι τῷ 1648, παρέχει ἡμῖν ἱκανὰς εἰδήσεις περὶ ἰστιοφόρων ἀμαξῶν, αἵτινες ἦσαν ἐν μεγάλῃ χρήσει κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνους. Λέγει ὅτι τοιαύτας μετεχειρίζοντο ἐν τῇ Σινικῇ, τῇ

Ἰσπανίᾳ καὶ ἄλλαις χώραις, ἔθνα ὑπερέβαινον πολλάκις καὶ τὰ πλοῖα κατὰ τὴν ταχύτητα. Ἐφερον δὲ 6—10 ἐπιβάτας, ἐκυβερῶντο μεθ' ἱκανῆς εὐχερείας καὶ ἦσαν τὸ ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον πάντων τῶν τότε γνωστῶν μέσων συγκοινωνίας.

Ἴσως αἱ ἀνεμαμάξαι θὰ ἐτελειοποιούντο μεγάλως, ἀν μὴ ἡ ἀνακάλυψις τῶν σιδηροδρόμων ἐδίδασκεν ἡμᾶς ὅτι ταχύτερα καὶ σταθερωτέρα συγκοινωνία ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλισθῇ διὰ τοῦ ἀτμοῦ. Καὶ ὅμως—παράδοξον εἶπειν—αὐτοὶ οἱ σιδηροδρομοὶ ἐπήνεγκον τὴν ἀναβίωσιν τῶν πάλαι ἰστιοφόρων ἀμαξῶν δι' εἰδικὰς τινας χρεῖας. Διότι ἐν τῇ μεγάλῃ ἀμερικανικῇ σιδηροδρομικῇ γραμμῇ τῆς Κάνσας (The Kansas Pacific Railway) ὑπάρχει ἐν χρήσει τοιαύτη τις ἰστιοφόρος ἀμαξά διὰ τὴν μεταφορὰν ἐργατῶν μετὰ τῶν ἐργαλείων των πρὸς ἐπιδιόρθωσιν εἴτε τῶν μεμακρυσμένων σιδηρῶν γραμμῶν εἴτε τῶν τηλεγραφικῶν σταθμῶν καὶ καλωδίων. Ἡ μικρὰ ἐκεῖνη ἀμαξά, ἐξ ποδῶν τὸ μῆκος, διατρέχει ἐν οὐρίῳ ἀνέμῳ τεσσαράκοντα μίλια κηθ' ὥραν. Ἐχει δὲ καὶ τὸ προτέρημα τῆς εὐθηνίας, τὸ δὲ βάρος τῆς εἶνε τοσοῦτον, ὥστε οἱ ἐπιβαίνοντες αὐτῆς δύναται νὰ τὴν σηκώσωσιν εὐχερῶς ἐκ τῆς γραμμῆς; ἅμα ὡς ἴδωσι πλησιάζουσαν τὴν ἀμαξοστοιχίαν.

ΙΣΑΒΕΛΛΑ ΘΕΟΤΟΚΗ

Μεταξὺ τῶν διακρίθεισῶν ἐπὶ πνεύματι καὶ παιδείᾳ ἑλληνίδων γυναικῶν διαπρεπεστάτην κατέχει θέσιν καὶ ἡ ἐξ ἐπιφανοῦς κερκυραϊκοῦ οἴκου ἔλκουσα τὸ γένος Ἰσαβέλλα Θεοτόκη, κόμησσα δ' Ἀλβρίτζη, γεννηθεῖσα τῷ 1770 ἐν Κερκύρᾳ. Νεαρὰ ἔτι τὴν ἡλικίαν κατέλιπε τὴν γενέτειραν αὐτῆς γῆν καὶ ἀπεδήμησεν εἰς Ἰταλίαν, ἔθνα κατορθώσασα ἐν βραχεῖ χρόνῳ νὰ ἐκμάθῃ καὶ ὀμιλῇ μετὰ πολλῆς εὐχερείας καὶ χάριτος τὴν Ἰταλικὴν διάλεκτον, ὑπανδρεύθη συγγραφέα τινὰ Ἰταλόν, Μαρίνον τὸ ὄνομα. Ἀποθανόντος ὅμως τούτου, ἡ Ἰσαβέλλα ὑπανδρεύθη ἐκ νέου τὸν κόμητα δ' Ἀλβρίτζη (d' Albrizzi), δικαστὴν ἐν Ἑνετίᾳ. Ἀλλὰ βάσκανος φαίνεται, δαίμων ἐφρόνησε τὴν συζυγικὴν εὐτυχίαν τῆς νέας κομήσσης, καθόσον ἐστερήθη καὶ τοῦ δευτέρου αὐτῆς συζύγου, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποῦ ἐζήτησε παραμυθίαν ἐν τῇ καλλιέργειᾳ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς φιλολογίας.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὁ οἶκος τῆς κομήσσης δ' Ἀλβρίτζη μετεβλήθη εἰς ἐντευχτήριον τῶν ξένων ἐξοχότητων καὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν διακρινόμενων ἐν τοῖς γράμμασιν. Ἦτο δὲ πράγματι ἀξία τῆς ἐκτιμήσεως, ἥς ἀπήλαυεν ἐν τῇ ξένῃ ἡ εὐφυῆς καὶ εὐπαιδευτος ἑλληνίς· διότι, πλὴν τῆς ἐπεράστου καὶ σπανίας χάριτος τῶν τρόπων, ἐκέκτητο καὶ τὸ νευρώδες ἅμα καὶ ἐπαγωγὸν τοῦ λόγου εἰς μέγαν βαθμόν. Ὁ λόρδος Βύρων, ὅστις εἶχε σχετισθῆ μετ' αὐτῆς, τὴν ὠνόμαζε «Κυρία Στάελ τῆς Ἰταλίας».

Ἡ Ἰσαβέλλα Θεοτόκη διεκρίθη μεγάλως καὶ ὡς συγγραφεὺς, δημοσιεύσασα Ἰταλιστὶ (ἐν Βρεσσίᾳ τῷ 1807) βιβλίον τι ὑπὸ τὸν τίτλον *Χαρμητῆρες*, ἐν τῷ

ὁποῖον σκιαγραφεῖ μετὰ πολλῆς χάριτος καὶ πρωτοτυπίας τοὺς βίους πολλῶν ἰταλῶν συγγραφέων, οἷον τοῦ Καισαρόττη, τοῦ Ἀλφιέρη, τοῦ Κουϊρίνου, τοῦ Ζακυνθίου Φωσκόλου, τοῦ στρατηγοῦ Κερβόνη καὶ ἄλλων. Πλὴν τούτου συνέγραψε καὶ τὰ *Πλαστικά Ἔργα τοῦ Καρόβα* (Opere di Plastica di Canova), ἐν οἷς εὐρίσκει τις ἐμβριθεῖς κρίσεις περὶ τῶν ἔργων τοῦ περιωνύμου ἰταλοῦ γλύπτου.

Ἡ ἐξοχος ἑλληνίς, ἡ τοσοῦτον τιμήσασα τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα ἐν τῇ ξένῃ, ἀπέθανε τῷ 1836.

ΔΙΑΤΙ ΥΠΟΜΕΝΟΜΕΝ ΤΟΝ ΚΑΥΣΟΝΑ

Κάτωθι τῆς ἐπιδερμίδος τοῦ σώματος, ἥτις εἶνε λεπτοτάτη τὴν κατασκευὴν, ὑπάρχουσι πλὴν ἄλλων καὶ σωληνάρια τινὰ, ἀπένεες καλούμενα, τῶν ὁποῶν τὸ ἀθροῖσμα ὁμοιάζει πρὸς σπογγοειδῆ μάζαν, ἐκκρίνοντα δὲ τὸν ἰδρῶτα ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ καλούμενα διὰ τοῦτο *ιδρογόνοι ἀδένες*. Ὁ ἰδρῶς ἐκρέει ἀφθονώτερος, ἐφ' ὅσον ἡ θερμοκρασία καθίσταται ὑψηλότερα (θερμοτέρα), καί, ἀν ἡ ἀτμόσφαιρα εἶνε ξηρά, ἐξατμίζεται οὗτος ταχέως. Γινώσκουμεν δὲ ὅτι, ἵνα μεταβληθῇ ὕγρὸν τι εἰς ἀτμὸν, ἀπαιτεῖται νὰ παραλάβῃ ἀπὸ τινος μέρους θερμότητα· ὁ ἰδρῶς παραλαμβάνει ταύτην ἀπὸ τοῦ δέρματος, ὅπερ διὰ τοῦτο ψύχεται, καθίσταται δηλ. δροσερώτερον. Ἡ ἐξάτμισις λοιπὸν τοῦ ἰδρῶτος ἐπὶ τοῦ δέρματος διατηρεῖ ἐν ἰσορροπίᾳ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ σώματος ἡμῶν ὑπὸ ἀτμόσφαιραν πολλῶ θερμοτέραν αὐτοῦ. Ὅταν δὲ ἡ ἀτμόσφαιρα εἶνε θερμὴ καὶ ὕγρα ἐν ταύτῃ, ἡ ἐξάτμισις τελεῖται βραδύτερον, καὶ διὰ τοῦτο αἰσθανόμεθα τότε περισσώτερον τὸν καύσονα.

Κατανοεῖ τις ἐκ τούτου ὅτι ὁ ἰδρῶς, ὅστις ἐκρέει ἐν ἀφθονίᾳ ἐκ τοῦ σώματος ἡμῶν ἐν ὥρᾳ θέρους, καὶ κατὰ τοῦ ὁποῦ τοσοῦτον ἀδίκως παραπονοῦμεθα, παρέχει ἡμῖν μεγάλην εὐεργεσίαν, καθόσον, ἀν ἡ θερμότης, ἣν παραλαμβάνει πρὸς σχηματισμὸν αὐτοῦ, ἔμενεν ἐντὸς ἡμῶν, ἦθελεν ἐνοχλεῖ ἡμᾶς μεγάλως. Ἐνεκα δὲ τῆς θαυμαστῆς ταύτης ιδιότητος τοῦ ὄργανισμοῦ αὐτοῦ, ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ὑπομένῃ πολλάκις μεγίστην θερμότητα, οὐ μόνον τῆς ἀτμοσφαιρας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκ τῆς καύσεως τῶν ἀνθρώκων γεννωμένην καὶ ἄλλην οἰανδήποτε.

Τὰ σπουδαιότερα τῶν πειραμάτων ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐγένοντο ἐν Γαλλίᾳ μὲν ὑπὸ τοῦ κ. Tillet, ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ ὑπὸ τοῦ δόκτορος Fordyce καὶ τοῦ Sir Charles Blagden. Οἱ δύο τελευταῖοι εἰσῆλθον ἐντὸς δωματίου, οὗ ἡ θερμοκρασία ὑπερέβαινε τοὺς 260° βαθμοὺς καί, μολονότι οἱ σφυγμοὶ τοῦ ἐνός ἐξ αὐτῶν ἀνῆλθον εἰς 144, ἤτοι προσέλαβον ταχύτητα διπλασίαν τῆς συνήθους, ὅμως οὐδεμία προῆλθεν ἐκ τῆς θερμότητος βλάβη. Ὅπως δὲ βεβαιωθῶσι πληρέστατα ὅτι δὲν ἠπατώντο ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς θερμότητος, ἔφησαν διὰ τῆς θερμότητος ἐκείνης μικροὺς ἀγτους καὶ ἔβρασαν ὡς τινα!

Οἱ κ. κ. Tillet καὶ Duhamel διηγοῦνται ὡς ἐξ ἰδία

πείρας ότι εν Rochefoucault (τῆς Γαλλίας) αἱ νέαι αἱ ἐργαζόμεναι εἰς τοὺς κλιβάνους μεγάλου τινός ἀρτοποιείου ἠδύνατο νὰ ὑποφέρωσι θερμότητα 270° βαθμῶν! Ὅπως κατανοήσωσιν ἀκριβέστερον οἱ ἀναγνώσται, ὅπως μεγάλη εἶνε ἡ θερμοκρασία ἐκείνη, δέον ν' ἀναμνησθῶσιν ὅτι εἰς θερμοκρασίαν μόνον 212 βαθμῶν βράζει τὸ ὕδωρ.

Ὁ διάσημος ἄγγλος ἰατρός σὶρ Δαυῖδ Βροῦστερ ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ *Ἐπιστολαὶ περὶ Φυσικῆς Μαγείας* λέγει ὅτι τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου δύναται νὰ ὑπομείνῃ θερμότητα πολλῶ μεγαλητέραν ταύτης. Διηγείται δὲ ὅτι ἡ κάμιнос, ἐντὸς τῆς ὁποίας γνωστός τις ἄγγλος γλύπτης, ὁ Chantery, ἐξήραινε τοὺς τύπους τῶν ἀγαλμάτων του, καὶ ἤτις εἶχε μῆκος μὲν 14 ποδῶν, πλάτος δὲ καὶ ὕψος 12, ἀναπτομένη ἠδύνατο νὰ παραγάγῃ θερμότητα μέχρι 350° βαθμῶν τὸ σιδηροῦν πάτωμα τῆς καμίνου ἐκείνης καθίστατο ἐρυθρὸν ἐξ αὐτῆς. Καὶ ὅμως οἱ ἐργάται τοῦ Chantery εἰσέρχοντο ἐντὸς τῆς καμίνου, βαδίζοντες ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ ἐκ τῆς μεγάλης θερμότητος πατώματος διὰ ξυλίνων σανδαλιῶν, ἅτινα ἀπληθρακοῦντο κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν! Τὰ μόνον ὀχληρὰ συμπτώματα, ἅτινα ἠσθάνοντο ὡς ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ἐκείνης θερμότητος, ἦσαν ὀξείς πόνοι κατὰ τὰ ἄκρα τῶν ὠτων καὶ τὸ διάρρηγμα τῆς ρινὸς ἢ ἄλλος τῶν ὀφθαλμῶν.

Ἐκ Παρισίων

Honoré Dupuys.

ΠΟΙΚΙΛΑ ΔΙΑ ΤΑΣ... ΚΥΡΙΑΣ

Ἡ ράβδος τοῦ ἔρωτος!—Ἰσπανικὴ τις ἐφημερίς ἀναφέρει τὸν περιέργων τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ νέοι ποιοῦνται τὰς προτάσεις γάμου εἰς τὰ παρακείμενα τῇ Σεβίλλῃ μέρη. Ὅταν τις ἐξ αὐτῶν ἐπιθυμῇ νὰ νυμφευθῇ νεάνிடά τινα, μεταβαίνει ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἡμέρας καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς νεάνιδος. Τὴν τρίτην ἡμέραν λησμονεῖ δῆθεν ἐκεῖ τὴν ράβδον τοῦ καί, ἂν εἶνε ἀρεστός, ἢ νεάνις φυλάττει ταύτην, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὁ νέος δύναται νὰ παρουσιασθῇ ὡς μνηστὴρ· ἐάν δὲ, ἐξ ἐναντίας, δὲν εἶνε ἀρεστός, ἢ νέα ρίπτει τὴν ράβδον ἐξω τῆς οἰκίας, ἅμα ὡς ὁ νέος ἐξέλθῃ ἐξ αὐτῆς. Οὕτω δὲ ὁ ὑποψήφιός μνηστὴρ ἐννοεῖ ὅτι αἱ προτάσεις αὐτοῦ ἀπερρίφθησαν.

Ζητεῖ σύζυγον.—Οἱ ἄγγλοι γεννῶνται ἐξάπαντος ἰδιότροποι. Αἱ ἐφημερίδες των καθ' ἑκάστην σχεδὸν περιέχουσιν ἀγγελίας παρθένων καὶ νέων ζητούντων συζύγους! Καὶ μὴ νομίσητε ὅτι ὁ τρόπος οὗτος τῆς συζυγοθηρίας εἶνε ὄλιος νέος. Διότι ἰδοὺ τί ἀναγινώσκωμεν εἰς τὴν ἀγγλικὴν ἐφημερίδα *The Bell's Weekly Messenger* πρὸ ἐνόσ περιόπου αἰῶνος, ἤτοι τῆς 28 Μαΐου 1797, ἐν τῇ στήλῃ τῶν εἰδοποιήσεων:

« Ἄμποτε παραπατησιὰ

Νὰ μὴ μοῦ βλάψῃ τὴν πανδρειά.

Ὁ Ματθαῖος Δῶσον ἐκ Βόθουελλ (τῆς Κομβερλάν-

δης) σκοπεύει νὰ ὑπανδρευθῇ τὴν Παρασκευὴν πρὸ τῆς ἐρχομένης Πεντηκοστῆς, καὶ κατόπιν νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ δειπνήσῃ εἰς Βόθουελλ...

Εἰδοποιεῖ λοιπὸν διὰ τῆς παρουσίας

Ὑλας τὰς νέας ὅτι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀλλάξωσι κατὰστασιν βίου, ὅτι εἶνε ἐπὶ τοῦ παρόντος ἄγαμος, καὶ τὰς συμβουλεύει νὰ σκεφθῶσιν ὅτι, ἂν καὶ ἡ τύχη ἐρχεταὶ μετὰ τὸν καιρὸν, ἐν τούτοις εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο αἱ ἀναβολαὶ εἶνε ἐπισηφαεῖς· τὸ κατ' αὐτόν, εἶνε ἀποφασισμένος νὰ ὑπανδρευθῇ—ὅστις ἐπέλαβε, τὸν Κύριον εἶδε.

Ἐμπρὸς λοιπὸν καὶ σεῖς κορίτσια, ὅσα θέλετε πανδρειά· Ὁ κύρ Δῶσον μετανόησε τοῦ ἔμεινε τόσῳ ἀργά».

Γυναικεῖα αἵρεσις.—Ἡ γαλλικὴ ἐφημερίς *Le Droit des Femmes* ἀναφέρει ὅτι εἰς τινὰ χωρία τῆς Φιλανδίας ἀνεφάνη ἐπ' ἐσχάτων θρησκευτικῆς αἵρεσις, ἧς θεμελιῶδες δόγμα εἶνε ἡ ἀ π ὀ λ υ τ ο ς κ υ ρ ρ ι α ρ χ ι α τῆς γυναικὸς ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ. Οἱ ὅπαδοί τῆς αἵρεσεως ταύτης νυμφεύομενοι ὁμνύουσιν ὅτι θὰ ὑποτάσσωνται καθ' ὅλα εἰς τὴν σύζυγον αὐτῶν καὶ ὅτι θὰ ἐξομολογῶνται εἰς αὐτὴν ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος! Αἱ γυναῖκες ἀφ' ἐτέρου ἐκλέγουσι μίαν ἐξ αὐτῶν ὡς ἀρχηγόν, ἧτις ἔχει καθῆκον νὰ ἐπιτηρῇ ὅπως οἱ ἄνδρες τηρῶσι καλὴν διαγωγὴν, πρὸς δὲ καὶ νὰ τιμωρῇ αὐτούς, ἐν ἐναντία περιπτώσει. Ἡ αἵρεσις αὕτη (προστίθῃσιν ἡ γαλλικὴ ἐφημερίς) ὁμοιάζει πρὸς τὴν τῶν *Ἐξαριστῶν* τῆς Σιθηνίας, οἵτινες ἀναγνωρίζουσιν ἐπίσης τὴν ὑπεροχὴν τῆς γυναικὸς.

ΟΜΟΙΟΠΑΘΗΤΙΚΗ

Ἡ νεωτέρα αὕτη ἰατρικὴ σχολὴ ἔχει ὡς θεμελιώδη ἀρχὴν τὸ θεραπεύειν τὰς ἀσθενείας διὰ μέσων προξενούντων νοσηρὰν κατὰστασιν παραπλησίαν πρὸς ἐκείνην, ἧς ζητεῖται ἡ θεραπεία. Ἰδρυτὴς τῆς σχολῆς ταύτης ἐγένετο ἡ διαπρεπὴς γερμανὸς ἰατρός Χάνμαν (Hahnemann, γεν. τῷ 1755, ἀποθ. τῷ 1843), οὗ τὸ ἀξίωμα: *τὰ ὅμοια διὰ τῶν ὁμοίων θεραπεύονται* (similia similibus curantur) εἶνε ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον πρὸς τὸ τῆς παλαιᾶς ἰατρικῆς σχολῆς, δοξάζουσης ὅτι *τὰ ἐναντία θεραπεύονται διὰ τῶν ἐναντίων* (contraria contrariis curantur), οἷον αἱ φλογώσεις δι' ἀναφυκτικῶν, καὶ ἀντιστρόφως.

Κατὰ τοὺς ὅπαδους τῆς ὁμοιοπαθητικῆς, ἐπειδὴ δύο ἀσθενεῖαι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξωσιν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἐν τῷ σώματι, ἡ τεχνητὴ ἀσθένεια, ἢν προξενοῦμεν διὰ τῶν φαρμάκων, καταστρέφει τὴν ἀσθένειαν τὴν αὐτομάτως γεννωμένην, κατόπιν δὲ ἐμποδίζομεν τὴν πρόοδον καὶ τῆς τεχνητῆς ταύτης ἀσθενείας, παύοντες τὸ φάρμακον, τὸ παράγον ταύτην. Ὁ ἰατρός Χάνμαν ἤχθη εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην, παρατηρήσας πρῶτος, ὅτι ἡ κίνησις, ἧτις καταστρέφει τὸν πυρετὸν, ὅταν τις πάσχη ἐξ αὐτοῦ, γεννᾷ τοῦτον εἰς ἀνθρώπους μὴ ὑποφέροντας ἐξ αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ἀξιοσπούδαστον ταύτην θεωρίαν, ἡ κίνησις διδομένη εἰς ἀν-

θρώπων πυρέσσοντα καταστρέφει τὸν πραγματικὸν πυρετὸν, παράγουσα τεχνητὸν τοιοῦτον, ὅστις κατόπιν ἐκλείπει αὐτομάτως.

Οἱ ὅπαδοί τῆς ὁμοιοπαθητικῆς πολλαπλασιάζονται ἡσήμεραι ἐν Γερμανίᾳ, Γαλλίᾳ, Ἰταλίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ. Ὅπως διακρίνηται ἀπὸ τῆς νέας ταύτης σχολῆς, ἡ παλαιὰ ἰατρικὴ ἔλαβε τὸ ὄνομα *ἀλλοπαθητικῆς*.

ΚΑΚΟ ΜΑΤΙ!

Τὸ ἐξόχως ποιητικὸν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων πνεῦμα ἐξώθησεν ἐνίοτε αὐτοὺς νὰ φαντάζωνται πράγματα τὰτινα ὄλιος διαφόρος, ἢ ὅπως ταῦτα ἔχουσιν. Ἐκ τούτων εἶνε καὶ ἡ εἰς τὴν *βασκανίαν*—τὴν ὀλεθρίαν δηλονότι ἐπίδρασιν βλέμματός τινος—πίστις αὐτῶν. Πολλοὶ τῶν ἐλλήνων κλασικῶν ποιοῦνται μνεῖαν περὶ *βασκανίου ὀφθαλμοῦ*, περὶ οὗ ἐπιστεύετο ὅτι ἦτο ἰδίᾳ ἐπικίνδυνος εἰς τοὺς παῖδας καὶ τὰ νήπια· καὶ οἱ Ῥωμαῖοι δ' ἐπίσης μετεχειρίζοντο τὸ ῥῆμα fascinare ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας. Ὁ Πλίνιος ποιεῖται λόγον περὶ Τριβαλλῶν καὶ Ἰλλυριῶν τινῶν, οἵτινες διὰ μόνου τοῦ ὀφθαλμοῦ ἠδύνατο νὰ βασκάνωσι, γοητεύωσι καὶ φονεύωσιν ἐκείνους, ὅσους παρετήρουν ἀσκαρδαμυκτὴ ἐπὶ τινὰ χρόνον· ὁ δὲ Πλούταρχος διηγείται, ἐπὶ τῇ αὐθεντίᾳ τοῦ Φιλαρέτου, ὅτι οἱ Θυβιεῖς, οἵτινες κατόικουν τὸν Πόντον, ἠδύνατο διὰ τοῦ βλέμματος νὰ προξενήσωσι τὸν θάνατον οὐ μόνον νηπίων, ἀλλὰ καὶ ὀρίμων ἀνδρῶν, καὶ ὅτι ὄντινα δήποτε ἤθελε φθάσει τὸ βλέμμα αὐτῶν, ἡ ὀμιλία ἢ ἡ πνοή, ἦν ἀναμφίβολον ὅτι ἤθελεν οὕτως προσβληθῆ ὑπὸ ἀσθενείας καὶ ἀποθάνει. Τὸ κυριώτερον δὲ φυλακτικὸν κατὰ τῆς *βασκανίας* ἦν ὁ *γαλλίδε* ἢ, ὡς οἱ Ῥωμαῖοι ἀπεκάλουν αὐτό, *fascinum*, ὅπερ ἐκρέμων ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τῶν παίδων.

Ἡ δεισιδαιμονία αὕτη, ὡς καὶ πολλαὶ ἄλλαι, μετεδόθη, ἐννοεῖται, κατὰ τὸν μεσαίωνα εἰς πάντα σχεδὸν τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθνη⁽¹⁾, ὅπου εὐρὺ εὔρε στάδιον. Ἐν Ἰρλανδίᾳ καὶ Σκωτίᾳ ἐπεκράτει—καὶ ἐπικρατεῖ ἀκόμη ἐνιαχοῦ—ἡ ἰδέα ὅτι τὰ κτήνη δύναται νὰ βλαφθῶσιν ὑπὸ *βασκανίου ὀφθαλμοῦ*, πρὸ πάντων δὲ ὑπὸ ὀφθαλμοῦ μαγίσσης, διάφορα δὲ μετεχειρίζοντο μέσα, ὅπως ἀποτρέψωσιν ἢ ἐξουδετερώσωσι τὴν βλαβερὰν αὐτοῦ ἐπενέργειαν ὅσον περιέπλεκον εἰς τὰς τρίχας τῆς οὐρᾶς τῶν ἀγελάδων κλάδους ὀρεινῆς μελίαις κλπ.

Καὶ ἡ Ἀνατολὴ δὲν ὑστέρησεν, ὡς εἰκόσ, ἐν τῇ περὶ *βασκανίας* πίστει. Ἰστορεῖ ὁ Dalloway (Account of Constantinople) ὅτι ἡ δεισιδαιμονία τῶν Τούρκων, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ ἀποτελέσματα *βασκανίου βλέμματος* ἐχθροῦ ἢ ἀπίστου, ὑπερβαίνει πᾶν ὄριον. Ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Κορανίου χαράσσονται μεγάλοις γράμμασιν ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῶν οἰκιῶν αὐτῶν, ὕαλινοι

σφαῖραι ἀναρτῶνται ἀπὸ τῆς ὀροφῆς ἢ ἀχρηστὸν τι μέρος τῆς ἵπποσκευῆς, καὶ ἐν γένει πολλὰ καὶ περιέργα μεταχειρίζονται μέσα, ὅπως ἀποτρέψωσι τὴν ὀλεθρίαν ἐπίδρασιν τῶν *βασκανίων βλεμμάτων*.

Ἄλλὰ καὶ οἱ νεώτεροι Ἕλληνες, οἵτινες ἐκληρονόμησαν πολλὰς ἀρετάς, ἀλλὰ—ἐπιτραπήτω μοι, ὡς εἰλικρινεῖ αὐτῶν φίλω, νὰ ἐκφράσω τὴν ἰδέαν μου—καὶ μερικὰς πλάνας τῶν περικλεῶν αὐτῶν προγόνων, καὶ αὐτοὶ πιστεύουσιν εἰς τὴν ἐπίθρειαν κακοῦ *ματιοῦ*. Ἐνθυμοῦμαι καλῶς, ὅτε πρὸ τινῶν ἐτῶν εὕρισκόμεν ἑἰς τὰς προσφιλεῖς Ἀθήνας, καλὴν τινα γραίαν, ἧτις, ἅμα εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, μετὰ παρακάλου «νὰ φθῶσιν τὸν ἀγαπητὸν ἐγγονὸν τῆς, διὰ νὰ μὴν τὸν πιάσῃ κακὸ *μάτι*»! Τέλος, οἱ Πέρσαι, οἱ Σῖναι, οἱ Ἰνδοὶ καὶ, συνελθόντι εἰπεῖν, πάντες σχεδὸν τῆς ὑψηλοῦ οἱ λαοί, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, ἐκυριεύθησαν ὑπὸ τῆς δεισιδαιμονίας ταύτης.

Ἐνεκα δὲ τῆς καθολικῆς ταύτης εἰς τὴν *βασκανίαν* πίστεως, πολλοὶ ἐφαντάσθησαν ὅτι δυνατὸν νὰ πηγάζῃ αὕτη ἐκ φυσικῆς, οὕτως εἰπεῖν, αἰτίας. Καὶ πράγματι ὁ ὀφθαλμὸς εἶνε τὸ ἐκφραστικώτερον ὄργανον τῆς ψυχῆς εἴτε τοῦ πνεύματος τοῦ ἀνθρώπου· δι' αὐτοῦ ἐκτοξεύονται, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὸν ὀρατὸν κόσμον τῶν αἰσθησῶν τὰ κεκρυμμένα πάθη, αἱ συγκινήσεις καὶ αἱ ἐπιθυμῖαι τῆς ἰδίας ἐκάστου ἡμῶν φύσεως. Οἱ πολλοὶ ἐπομεικώς, ἀδυνατοῦντες συνήθως νὰ δώσωσιν ἐπιστημονικὴν ἢ λογικὴν ἐξήγησιν τῶν ψυχολογικῶν φαινομένων, ἐπίστευσαν ὅτι ὁ ὀφθαλμὸς, ψυχολογικῶς ἐξεταζόμενος, εἶνε ἐστία κακοποιῦ ἐπιρροῆς. Ὁ ὀφθαλμὸς κέκμηται ὄντως τόσῃ ἰσχύϊ, ὅσῃν οἱ δεισιδαίμονες τῷ ἀποδίδουσι διὰ τῆς φαντασίας των· ἡ πλάνη δὲν ἐγκτεῖται ἐν τῇ ἀναγνωρίσει τῆς δυνάμεώς του, ἀλλ' ἐν τῷ τρόπῳ, καθ' ὃν ἐξηγοῦσι τὴν ἐπίδρασιν αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἠσθάνθη ἑαυτὸν ὑπὸ τὴν γοητείαν ἰσχυροῦ βλέμματος, διατελὼν ἀναμφίβολως ἐν μεγάλῃ πνευματικῇ ταραχῇ, δὲν ἠδύνατο νὰ σταθμίσῃ ψυχρῶς τὴν αἰτίαν τοῦ καταλαθόντος αὐτὸν τρόμου, καὶ ἀπέδωκεν εἰς αὐτό (τὸ βλέμμα) ἀποτελέσματα, ὧν μόνος αὐτὸς ἦν αἰτίος. Μόνος αὐτὸς ἔδωκεν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ πλησίον του τὴν ὀλεθρίαν αὐτοῦ ἐπίδρασιν, δὲν ἀπέβαλε δὲ τὸ θάρρος τόσον ἐκ τῆς ἰσχύος τοῦ χαρακτῆρος, ἢν τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἐδείκνυεν, ὅσον ἐκ τοῦ φαντασιώδους τρόμου, δι' οὗ ἡ δειλία του τὸ περιέβαλεν.

Κατὰ τῆς δεινῆς ταύτης πνευματικῆς νόσου οὐδεμία ἄλλη ὑπάρχει θεραπεία ἢ ἡ ὑγιὴς τῆς διανοίας καλλιέργεια, ἐξ ἧς πηγάζει ἡ ἀληθὴς τῆς θελήσεως καὶ τῆς κρίσεως ἰσχύς.

Ἐκ Νέας Ὑόρκης

Dr. David Blackson.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

Ἡ ἐπίδρασις τοῦ καφέ.—Ὁ καφὲς καταλέγεται μεταξὺ τῶν μεθυστικῶν ποτῶν ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, οἵτινες κατακρίνουσι τὴν χρῆσιν του. Ὅπως κατανοήσῃ τις τὴν ἐπενέργειαν τοῦ καφέ, ὀφείλει νὰ

(1) *18e Reginald Scott: Discovery of Witchcraft (1584); Zuan Lazaro Gutierrez: Opusculum de fascino (1653); Johanu Christian Fromman: Tractatus de fascinatione (1675).

σπουδάση ταύτην παρ' ανθρώποις, οἵτινες τὸ πρῶτον πίνουσιν ἐξ αὐτοῦ ἢ τοῦλάχιστον κατὰ μακρὰ διαλείμματα ποιῶνται τούτου χρῆσιν. Ὀλίγη μετὰ τὴν κατάποσιν τοῦ εὐχύμου καὶ ἀρωματώδους ποτοῦ, παρατηρεῖται μεγαλύτερα ζωηρότης τῆς κυκλοφορίας μετ' αὐξήσεως τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος· ὁ πῶν ἐξ αὐτοῦ αἰσθάνεται εὐεξίαν τινὰ καὶ ἀνέσιν μετ' οὐ πολὺ ὁ ἐγκέφαλος δοκιμάζει εὐχάριστόν τινα ἐρεθισμὸν· αἱ ἰδέαι, αἱ εἰκόνες πολλαπλασιάζονται καὶ ἐπιταχύνονται· ὁμιλεῖ τις μετὰ μείζονος εὐχαριστησεως, γράφει εὐκολώτερον· αἱ ἐντυπώσεις δὲν αὐξάνονται οὔτε κατὰ τὴν ὀξύτητα οὔτε κατὰ τὴν λεπτότητα, ἀλλ' αἰσθάνεται τις ἐαυτὸν μᾶλλον διατεθειμένον πρὸς ψυχικὴν διάχυσιν· ἡ μνήμη εἶνε πιστή, ἡ φαντασία ζωηρά, ἀλλ' ἡ κρίσις καθίσταται διὰ τοῦτο ἥττον ἀσφαλής. Μικρὰ δόσις καφεῖ ἀρκεῖ ὅπως παραγάγη τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα, συνοδευόμενα ὑπὸ ἀγρυπνίας· μεγαλύτερα ὅμως δόσις προξενεῖ πυρετόν.

Ἀποτελέσματα σφοδροῦ ἀνέμου. — Ἡ ἰσχὺς τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου (λέγει τὸ ἀγγλικὸν περιοδικὸν *The Quarterly Review*), συνοδευόμενον ὑπὸ βροχῆς, ἀν μὴ χιόνος καὶ πάγου, ἐξαντλεῖ τὰς σωματικὰς δυνάμεις καὶ ἐπιφέρει ἐνίστε ὀλέθρια ἀποτελέσματα. Εἶνε βεβαίως γνωστὴ ἡ βλαβερὰ ἐπενέργεια ρεύματος ἀέρος, ἡ ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ κρυολογήματος καὶ καταλήγουσα εἰς ἄλλας ἐπικινδυνωτέρας ἀσθενείας καὶ ἐνίστε εἰς τὸν θάνατον αὐτόν. Οἱ περιηγηταὶ τοῦ Βορείου Πόλου δὲν ὑποφέρουσι πολὺ ὑπὸ τοῦ ψύχους, καὶ ἀν ἀκόμη τὸ θερμόμετρον δεικνύη τριάνοντα καὶ τεσσαράκοντα βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδενικόν, ἀρκεῖ ἡ ἀτμοσφαιρα καὶ εἶνε ἐντελῶς ἥρεμος· ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἐλαχίστη πνοῇ ἀνέμου· καίπερ τοῦ θερμομέτρου εὐρισκόμενον εἰς τὸ μηδενικόν, τὸ ψῦχος καθίσταται ἀφόρητον. Καὶ εἰς εὐκρατέστερα ἀκόμη κλίματα, οἷον τὸ τῆς Ἀγγλίας, ἀνεφέρονται οὐκ ὀλίγοι ἄμεσοι θάνατοι ἐκ σφοδριτάτου ἀνέμου, ἐπισυμβάντες μάλιστα ἐν ὥρᾳ θέρους. Ὁ δὲ ἀειμνηστὸς ἔξοχος πολιτευτὴς καὶ ἱατρὸς Κωνσταντῖνος Λομβάρδος διηγεῖτο ὑμῖν ὅτι, ὅτε διέτριβεν ἐν Γερμανίᾳ, ἡμέραν τινὰ, ἐν ᾗ ἐπιπτε χιὼν, μόλις ἤρξατο πνέων λεπτός ἀνεμος, οὕτως ὥστε αἱ νιφάδες ὀλίγον ἐξέκλινον τῆς καθέτου αὐτῶν πτώσεως, καὶ ἀμέτῳς τοιοῦτον ἀνεπτόχη ψῦχος, ὥστε ἐδέησεν ἡ κυβερνήσις ν' ἀνάψῃ πυρὰς εἰς τὰς ὁδοὺς πρὸς μετριασμόν αὐτοῦ.

Θερμοκρασία τῶν διαφόρων μερῶν. — Ἡ φύσις τοῦ ἐδάφους ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς θερμοκρασίας θεσεῖς τινος ἀναλόγως τῆς εὐκολίας ἢ δυσκολίας, μεθ' ἧς τοῦτο ἀπορροφᾷ, διατηρεῖ καὶ μεταδίδει τὴν θερμότητα, ἢν παραλαμβάνει ἀπὸ τοῦ ἡλίου. Αἱ χαμηλαὶ χῶροι, αἱ προφυλαττόμενα ἀπὸ ψυχρῶν ἀνέμων διὰ σειρῶν ὄρεων (ἐγόντων μάλιστα γυμνῆν τὴν ἐπιφάνειαν), εἰσὶν αἱ θερμότεραι πασῶν. Ἡ θερμοκρασία γωρῶν κεκαλυμμένων τὴν ἐπιφάνειαν δι' ἄμμου εἶνε ὑψηλότερα ἐκείνων, ὧν τὸ ἕδαφος σύγκειται ἐξ ἀργίλλου ἢ ἄλλων συμπαγῶν ὕλων. Εἰς τὰ καλλιεργημένα

μέρη ὁ ἀήρ εἶνε πολλῶ ξηρότερος καὶ θερμότερος ἢ εἰς τὰ ὑγρά καὶ ἐλώδη. Ἄν αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ἀντὶ τὰ προσπίπτουσιν ἐπὶ τῶν φυτῶν τῶν καλυπτόντων τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἐπιπτον ὅλοι ἐπὶ τῶν λίθων, θὰ ἐθέρμαινον τὴν ἀτμοσφαιραν πολλῶ περισσότερον ἢ νῦν, ὅτε μέρος τῆς θερμότητος ἐξαφανίζεται, ἢ μᾶλλον ἀπορροφᾷται ὑπὸ τῶν φυτῶν.

Εὐπεπτα καὶ δύσπεπτα φαγητά. — Ὁ ἐκ ποδῶν μόσχου ζωμός, τὰ ἐντόσθια καὶ ἡ ὄρυζα εἰσὶ τὰ εὐπεπτάτα πάντα τῶν φαγητῶν, καθόσον διὰ μὲν τὸ πρῶτον ἀπαιτεῖται μόνον ἡμίτεια ὥρα ὅπως χωνεθῆ, διὰ δὲ τὰ δύο τελευταῖα μία περίπου ὥρα. Μεταξὺ τῶν ἰχθύων εὐπεπτότερος θεωρεῖται ὁ ὀνίσκος ἐνεκεν τῆς βραχύτητος τῶν ἰνῶν του. Ἀλλὰ τὰ εὐπεπτότερα φαγητά δὲν εἶνε πάντοτε καὶ τὰ θρεπτικώτερα. Ἡ ὄρυζα λ. χ. (ἣτις καταναλίσκεται περισσότερον παντός ἄλλου τροφίμου, καθ' ὅσον τὸ τρίτον περίπου τῆς ἀνθρωπότητος μεταχειρίζεται αὐτήν ὡς τὴν κυριωτέραν τροφήν) δὲν εἶνε τόσον θρεπτική, ὅσον ὁ σίτος καὶ ἄλλοι τινὲς δημητριακοὶ καρποί, καίτοι χωνύεται πολλῶ εὐχερέστερον ἢ οὗτοι. Πλέον ἢ τὰ ἐννέα δέκατα τῆς οὐσίας τῆς δοῦζης συνίστανται ἐξ ἀμύλου καὶ ὕδατος, χρησιμεύει ἐπομένως αὕτη νὰ σχηματίζη ἐν τῷ σώματι περισσότερον λίπος, ἢ σάρκα. Ἡ πέψις κωλύεται μεγάλως ὑπὸ τῶν μεριμνῶν, τῆς ἀμηχανίας καὶ τῆς ἀσθενείας· συνήθως δὲ τελεῖται ἡ πέψις ἐντός δύο μέχρι τριῶν ὡρῶν.

ΤΑ ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

Οἱ κάτοικοι τοῦ Οὐρανίου Κράτους ὑπερτεροῦσιν εἰς τινὰ ζητήματα ἡμᾶς τοὺς πεπολιτισμένους εὐρωπαίους. Γνωστὸν ἴσως τυγχάνει ὅτι οὗτοι ἐγνώριζον τὴν τυπαγραφίαν πολὺ πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Γούτεμπεργ. Ἐπ' ἴσης καὶ ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ προηγήθησαν κατὰ πολὺ τῶν ἄλλων ἐθνῶν· διότι, ἀν καλῶς ἐνθυμούμεθα, σινική τις ἐφημερίς ἐώρτασε πρὸ τινος τὴν *χλιετηρίδα* τῆς! Ἐνεκα δὲ τῆς μακροτέρας αὐτῶν πείρας εἰς τὰ τῆς δημοσιογραφίας κέκτηνται καὶ πλείονα καὶ τελειότερα τὰ μέσα ὅπως ἐκμεταλλεύονται τὰ ἐκ ταύτης πλεονεκτήματα.

Ἀντὶ τῶν συνήθων ἀγγελιῶν καὶ *ρεκλαμῶν*, αἱ κινεζικαὶ ἐφημερίδες δημοσιεύουσι *σταθματικῶς* καὶ ἐκ μέρους τῆς *συντάξεως* βαναύσους λιβελλοὺς καὶ ψευδεῖς κατηγορίας ἐναντίον ἐντίμων ἀτόμων, ἅτινα ἀναγκάζονται χάριν τῆς ὑπολήψεως αὐτῶν καὶ τῆς ἡσυχίας των νὰ ἐξαγοράζωσι τὴν σιωπὴν τῶν ἐντίμων τούτων δημοσιογράφων. Ἰδοὺ δὲ καὶ ὁ εὐφυὴς τρόπος, δι' οὗ οἱ πονηροὶ δημοσιογράφοι τοῦ Οὐρανίου Κράτους κατορθοῦσι τοῦτο, χωρὶς νὰ ὑπόκηνται καὶ εἰς ποινικὴν καταδίωξιν.

Ἐφημερίς τις τῆς Σαγκάης ἐδημοσίευσεν πρὸ τινος ἐν τῇ στήλῃ τῶν εἰδοποιήσεων βαναυσότατον λιβελλον ἐναντίον ἀτόμου τινός, χωρὶς ὅμως νὰ ἀναφέρῃ τὸ ὄνομά του· τοῦτο βεβαίως δὲν ἔχει τι τὸ ἔκτακτον. Ἀλλὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐτέρα ἐφημερίς ἐδημοσί-

ευσεν ἄλλην εἰδοποίησιν, ἣτις ἀνεφέρετο εἰς τὴν ἐν τῇ συναδέλφῳ τῆς καταχωρισθεῖσαν τὴν προτεραίαν, καὶ ἣτις ἐπέτιθετο σφοδρῶς κατὰ τοῦ ἀχρείου, ὅστις εἶχε τὸ θράσος νὰ προσβάλλῃ ἀνάνδρως ἄνθρωπον τόσον εὐυπόληπτον, οἷος ὁ κ. δεῖνα (ἀ ν ε φ ε ρ ε τ ο τ ὸ ὄ ν ο μ ᾶ τ ο υ), οὐ αἱ ἀρεταί, πραγματικαὶ καὶ ἀνυπαρκτοὶ, ἀπρηριθμοῦντο ἐν ἑκτάσει.

Κατανοεῖτε τὴν σατανικότητα τοῦ στρατηγήματος καὶ τὴν δεινὴν θέσιν τοῦ θύματος, μὴ δυναμένου νὰ ὑπερασπίσῃ ἐαυτὸ καὶ καταγγεῖλῃ τοὺς ἀσυνειδήτους ἐκείνους. Ὁ μὲν εἰς ἐσκευράντει αὐτὸ διὰ τῆς ἐφημερίδος του, ἀλλὰ δὲν τὸ ἀνόμαζεν, ὁ δὲ ἕτερος, ὑπερασπιζόμενος δῆθεν αὐτό, ἀπεκάλυπτε εἰς τὸ κοινὸν τὸ ὄνομά του. Ὁ πόλεμος δὲ αὐτὸς μεταξὺ τῶν δύο ἐφημερίδων ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ μακρόν, ἀν μὴ ὁ μεταξὺ δύο πυρῶν εὐρισκόμενος ἐνδιαφερόμενος ἐμεσολάβει καὶ ἐξηγόραζε διὰ τοῦ χρήματος τὴν ἀναχωρῆν τῶν ἐμπολέμων μερῶν!

ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΟΣ

Ἐκκστον ἀντικείμενον ἐν τῇ φύσει διαφέρει κατὰ τὴν δυνάμιν τοῦ συγκρατεῖν τὴν θερμότητα. Πᾶς τις δύναται εὐχερῶς νὰ βεβαιωθῇ περὶ τούτου, θέτων πλησίον τῆς αὐτῆς πυρᾶς δύο δοχεῖα περιέχοντα διάφορα ὑγρά, ὕδωρ λ. χ. καὶ ὑδράργυρον, εἰς ἴσην ἀπόστασιν καὶ ἐπὶ ἴσον χρονικὸν διάστημα. Θέλει δὲ ἶδει ἀμέσως, ἐὰν ἐμβαπτίσῃ τὸν δάκτυλον ἐντός τῶν δοχείων, ὅτι ὁ ὑδράργυρος εἶνε πολλῶ θερμότερος τοῦ ὕδατος. Πῶς γίνεται τοῦτο, ἀροῦ ἡ αὐτὴ ποσότης θερμότητος εἰσῆλθεν ἐντός ἀμφοτέρων τῶν δοχείων; Αἰτία τούτου εἶνε ὅτι τὸ ὕδωρ εἶνε ἐπιτηδειότερον εἰς τὸ ἀποθησαυρίζειν καὶ συγκρατεῖν ἐν ἑαυτῷ τὴν θερμότητα ἢ ὁ ὑδράργυρος. Καθ' ὅμοιον τρόπον, ἀν ρίψωμεν ὀλίγας σταγῶνας ὕδατος ἐπὶ τινος σπόγγου καὶ ἄλλας ἐπὶ σπινθῶς τινός, θέλομεν ἶδει ὅτι ἐπὶ μὲν ταύτης τὸ ὕδωρ μένει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ὑπὸ δὲ ἐκείνου ἀπορροφᾷται ὅλοσχερῶς καὶ οὐδὲ φαίνεται καθόλου ὑγρός. Συμπεραίνομεν δὲ ἐκ τούτου ὅτι ὁ σπόγγος κέκτηται μείζονα ἀπορροφητικὴν δυνάμιν ἢ ἡ σπινθῆ.

Ἡ εἰδικὴ θερμοκρασία τοῦ ὕδατος (διότι οὕτω καλεῖται ἐπιστημονικῶς ἡ δυνάμιν αὐτοῦ τοῦ νὰ διατηρῇ τὴν θερμότητα) εἶνε μεγαλύτερα πασῶν τῶν ἄλλων οὐσιῶν. Γίνεται δὲ τοῦτο κατὰ θαυμαστὴν πρόνοιαν τῆς φύσεως. Διότι, ἀν ἀναλογισθῶμεν ὅτι ἡ ἀπέραντος τὴν ἔκτασιν ἐπιφάνεια τῶν θαλασσῶν θερμαίνεται διηνεκῶς ὑπὸ τοῦ ἡλίου, θέλομεν κατανοήσει ὅτι ὁ ὠκεανός, ὅστις χρησιμεύει ὡς παρακαταθήκη θερμότητος, διατηρεῖ ἐν ἰσορροπίᾳ τὴν θερμοκρασίαν τῶν γωρῶν, οἵτινες περιβάλλουσι πανταχόθεν τὰ ὕδατά του. Ὅπου δὲ ἡ θάλασσα ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς, ὡς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἠπείρων, τὰ δύο ἄκρα τῆς θερμοκρασίας εἶνε ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα. Ἐν τῷ κέντρῳ λ. χ. τῆς Ἀφρικῆς τὸ ψῦχος τῆς νυκτὸς παγώνει τὰ στάσιμα ὕδατα, ἢ δὲ θερμότης τοῦ ἡλίου ἐν καιρῷ ἡμέρας ἀποξηραίνει καθ' ὅλοκληρίαν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς.

Γὰ ὅσκατα, μεταβάλλοντα περιστάσεις, μεταβάλλονται καὶ κατὰ τὴν δυνάμιν τοῦ περιορίζειν τὴν θερμότητα· τοῦτο δὲ παρατηρεῖται κατ' ἐξοχὴν εἰς τὰ ἀέρια. Ὅταν ταῦτα εἶνε συμπεπυκνωμένα, δὲν δύναται νὰ συγκρατήσωσιν ἐντός αὐτῶν τόσην θερμότητα, ὅσην ὅταν εἶνε ἀραιότερα. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον αἱ καρφαὶ τῶν ὑψηλῶν ὄρεων καλύπτονται διηνεκῶς ὑπὸ χιόνος. Ὁ ἀήρ εἶνε ἐπ' αὐτῶν λίαν ἠραιωμένος, αἱ δὲ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου διερχόμεναι δι' αὐτοῦ ὑψοῦσιν εἰς ἐλάχιστον μόνον βαθμὸν τὴν θερμοκρασίαν του· καθόσον ἀπορροφᾷ μὲν οὗτος τὴν θερμότητα, ἀλλὰ δὲν ἀποδίδει ταύτην—ἐξ οὗ καὶ τὸ εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ἐπικρατοῦν σφοδρὸν ψῦχος.

Ὁ ἀνεγνώστης θὰ παρατήρησεν ἴσως ὅτι, ὅταν ἐκπωματισθῇ φιάλη τις καμπανίτου ἢ ἀφρώδους ἀνθρακούχου ποτοῦ, λευκὸς τις καπνὸς ἐξέρχεται ἐξ αὐτῆς. Οἱ πολλοὶ νομίζουσιν ὅτι εἶνε οὗτος ἀνθρακικὸν ὀξύ, ἀλλ' ὅμως τὸ ἀέριον τοῦτο εἶνε ὅλως ἀόρατον. Ἡ ἀληθὴς ἐξήγησις τοῦ φαινομένου εἶνε ὅτι ὁ τε ἀτμοσφαιρικός ἀήρ καὶ τὸ ἀέριον, ἅτινα εὐρίσκονται μεταξὺ τοῦ φελλοῦ καὶ τοῦ ὑγροῦ, διατελοῦσιν ἐν καταστάσει μεγάλης συμπυκνώσεως. Ἄμα ὡς τὸ πῶμα ἐξαχθῆ, ὁ ἀήρ διαστέλλεται· ὅτε ἦτο συμπεπυκνωμένος, εἶχε μετρίαν τινὰ θερμοκρασίαν, ἥδη ὅμως, ἀποπυκνωθεὶς καὶ προσλαβὼν μεγάλην ἀπορροφητικὴν τῆς θερμότητος δυνάμιν, ἀπορροφᾷ ὄντως ταύτην, ἀντὶ νὰ τὴν ἀποδώσῃ ἦτοι, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἡ θερμοκρασία αὐτοῦ καταπίπτει. Ἐπειδὴ δὲ διετέλει εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὸ ὕδωρ, εὐρίσκεται πεπληρωμένος ὑγρασίας, ἢν ἡ αἰρὸν διὰ αὐτὴν κατάπτωσις τῆς θερμοκρασίας συμπυκνωθῆ. Ὁ λευκὸς λοιπὸν καπνός, ὁ ἐξερχόμενος, ἄμα τῇ ἐκπωματίσει, ἐκ τῆς φιάλης, οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ νεφύδιον ὁμίχλης.

Τὸ ἀντίθετον ἀκριβῶς ἀποτέλεσμα δεικνύει ἡ καλουμένη *πυρογόρος σίριγξ*. Εἶνε αὕτη σωλὴν ἐκ στερεᾶς ὑάλου ἢ χαλκοῦ, πεφραγμένος κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον, καὶ ἐντός τοῦ ὁποίου προσαρμύζεται *εὐβολον* οὕτως, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ ἀήρ. Τὸ ἄκρον τοῦ ἐμβόλου τούτου εἶνε κοῖλον, ὥστε νὰ δύναται νὰ τεθῆ ἐντός αὐτοῦ τεμάχιον βάμβακος ἢ ἀγαρικοῦ (ὑτκας). Ὅταν τὸ ἐμβολὸν ὀθῆται αἰφνιδίως μετὰ δυνάμεως πρὸς τὰ ἔσω, ἐπειδὴ συμπυκνωθῆ ὁ ἀήρ, ἡ δυνάμιν αὐτοῦ τοῦ νὰ ἀποθησαυρίζη τὴν θερμότητα ἐλαττοῦται καὶ ἀναγκάζεται ν' ἀποδώσῃ ἐκείνην, ἢν περιεῖχε, οὕτω δὲ ὁ ἐντός τοῦ ἐμβόλου θάμβας ἀναφλέγεται. Ἐκ τούτου δυνάμει ἀναμφιβόλως νὰ ἐξηγηθῶμεν τὰ συχνὰ δυστυχήματα τὰ προσηνόμενα ἐκ τῆς ἀναφλέξεως τῆς βαμβακοπυριτίδος, ὅταν γεμίζονται βιαίως δι' αὐτῆς πυροβόλα ὄπλα.

ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΥΝΟΣ

Τὸ ἰταλικὸν περιοδικὸν *Χρόνικὰ τοῦ Πνευματισμοῦ* ἐν Ἰταλίᾳ (*Annali dello Spiritism in Italia*) ἐδημοσίευσεν τὴν κάτωθι ἱστορίαν, καταδεικνύουσαν οὐ μόνον τὸν βαθμὸν τῆς νοημοσύνης ζῶων τινῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐμφωλεῖον ἐν αὐτοῖς αἰθερμα τῆς ἐσθότητος καὶ τῆς δικαιοφροσύνης.

Ο Dupont de Nemours διηγείται ότι ἐν τῷ γυμνασίῳ du Plessis εἶχον δύο κύνας ὅπως γυρίζουσι τὸ ψητόν, οἵτινες ἐξετέλουν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην. Ἐγνώριζον καλῶς τὸ ἔργον τῶν, δὲν ἄφινόν ποτε τὸ κρέας νὰ καῖ καὶ, ὅταν ἡ ὄσμῃ ὑπεδείκνυσεν ὅτι εἶχε τοῦτο ἀρκούντως ψηθῆ, εἰδοποιοῦν τὸν μάγειρον. Ἡ ἐργασία εἶχε διανεμηθῆ αὐτοῖς καθ' ἡμέρας, οὕτως ὥστε ὁ μὲν εἰς ἐξ αὐτῶν εἰργάζετο τὴν Δευτέραν καὶ τὴν Τετάρτην, ὁ δὲ ἄλλος τὴν Κυριακὴν, τὴν Τρίτην καὶ τὴν Πέμπτην, κατὰ δὲ τὰς ἐπιλοίπους ἡμέρας οἱ κύνες ἐσχολάζον, ἐπειδὴ αὐταὶ εἶνε νησιήσιμοι παρὰ τοῖς Δυτικοῖς. Τρίτην τινὰ ὁ μάγειρος, μὴ βλέπων νὰ ἐμφανισθῆ εἰς τὴν πρόσκλησιν ὁ κύων τῆς ὑπηρεσίας, προσπαθεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτὸν αὐτοῦ τὸν σύντροφόν του, ὅστις εἶχε ἐργασθῆ καὶ τὴν προτεραίαν. Ἄλλ' ὁ κύων ἐθεώρησε τοῦτο ὡς ἀντιστρατευόμενον εἰς τὴν ἰσότητά καὶ δυσανασχέτων κρύπτεται εἰς τινὰ γωνίαν. Ὁ μάγειρος τὸν παρακολουθεῖ, ὁ κύων ἀπειλεῖ καὶ δεικνύει τοὺς ὀδόντας· ὁ ἄνθρωπος τότε ἀρπάζει ράβδον, τὸ δὲ ζῶον πηδᾷ ἀστραπηδὸν διὰ τοῦ ἀνοικτοῦ φεγγίτου τοῦ μαγειρείου, διέρχεται τὴν θύραν τῆς ἐξόδου τοῦ γυμνασίου, πρέχει πρὸς τὴν Πλατείαν Καμβραί, ἐνθα ὁ σύντροφός του διεπρόβει ἐν ἀπεργίᾳ, διασκεδάζων μετὰ τῶν ἄλλων κυνῶν τῆς γειτονίας. Ὁρμᾶ ἐπ' αὐτοῦ, τὸν σείει, τὸν ὠθεῖ, τὸν σύρει καὶ χωρὶς νὰ τῷ ἀφήσῃ στιγμὴν ἀνέσεως τὸν ἔδνηγεί μέχρι τῶν ποδῶν τοῦ μαγειρίου, ὃν θεωρεῖ ἡμέρα καὶ ἀκαρδαμυκτί, ὡς νὰ τῷ ἔλεγε:—*Ná tor edw, autós ífelieli ná gyrísi τὸ ψητόν!*

ΠΟΙΟΝ ΣΥΖΥΓΤΟΝ ΠΡΟΤΙΜΩΣΙΝ ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΕΡΩΝ ΕΘΝΩΝ

Οὐδεὶς θεβαίως ἀγνοεῖ, ὅπόσον αἱ ὀρέξεις διαφέρουσι κατὰ τὰ διάφορα ἄτομα—ἐξ οὗ καὶ τὸ πασιγνώστον τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων ρητόν: «Περὶ ὀρέξεως οὐδεὶς λόγος». Ἄν δὲ ὑπάρχῃ ζήτημα, ἐν τῷ ὁποίῳ τὸ ρητόν τοῦτο ἔπρεπε κατ' ἐξοχὴν νὰ ἐφαρμόζηται, τοῦτο εἶνε κατὰ φυσικὸν λόγον τὸ ζήτημα τῆς ἐκλογῆς συζύγου. Ἄλλ' ὅμως γινώσκουσιν ἴσως πάντες, ὅπόσον σπανίως ἡ ἀτομικὴ προαίρεσις ἀφίεται ἐλευθέρως εἰς τὰς παρθένους πρὸς ἐκλογὴν συζύγου—διὰ λόγους πολλούς, οὓς δὲν ἐπιχειροῦμεν ἐνταῦθα νὰ ἐξετάσωμεν. Οὐδὲν ἦττον, ἂν ἡ νεάνις ἀφεθῆ ἐλευθέρως νὰ ἐκλέξῃ τὸν σύζυγον αὐτῆς, ἰδοὺ—ὡς θεβαίωι ἡ ἐφημερίς Gazette Orientale—ποῖον ἤθελε προτιμήσει, ἀναλόγως τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ἀνήκει.

Ἡ Γαλλίς προτιμᾷ σύζυγον μὲ μέγα καὶ ὠραῖον μέτωπον καὶ γελοῦσαν μορφήν· ἡ Γερμανίς ἀπαιτεῖ πρὸ παντός ἄλλου νὰ εἶνε οὗτος πιστός εἰς τὰ καθήκοντά του. Αἱ καλλοναὶ τῆς Ὁλλανδίας ἐκλέγουσιν ὡς σύντροφον ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν ἄνδρας φιλησύχου χαρακτήρος καὶ ἀποφεύγοντας τὰς μονομαχίας· αἱ θερμάμοι Ἰσπανίδες θέλουσι τὸν σύζυγον αὐτῶν ὄργανον τῶν ὀρέξεων τῶν, ὅστις ὀφείλει, χρείας τυχεύσης, νὰ ἐκδικῆται

διὰ τῶν ὄπλων πᾶσαν πρὸς αὐτὰς γενομένην προσβολήν· αἱ Ἰταλίδες ἐρῶνται ἀνδρῶν ποιητικῶν καὶ ὄνειροπόλων· αἱ Ρωσίδες παρέχουσι τὴν εὐνοίαν αὐτῶν εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν συμπολιτῶν τῶν, ὅσοι θεωροῦσιν ὡς ἀγρίους τοὺς κατοίκους ὄλων τῶν δυτικῶν ἐθνῶν· αἱ κόραι τῆς Δανιμαρκίας προτιμᾶσι συζύγους διαμένοντας ἐν τῇ πατρίδι τῶν καὶ ἀποστρεφόμενους τὰ ταξείδια· αἱ Ἀγγλίδες τρελαίνονται δι' ἄνδρας ἔχοντας σχέσεις μετὰ τῆς Αὐλῆς καὶ τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας· τέλος, αἱ Ἀμερικανίδες δύνανται νὰ λάβωσιν ὡς σύζυγον τὸν τυχόντα, ἀδιαφοροῦσαι περὶ τῆς τάξεως αὐτοῦ ἢ τῆς κοινωνικῆς θέσεως, καὶ ἂν ἀκόμη εἶνε ὑβός, χωλός, κωφός, ἢ τυφλός—ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχῃ ἀφρονα χρήματα!

Αἱ δὲ ἰδικαὶ μας καλλοναὶ; Οἱ εὐρωπαῖοι, ὅπως πάντοτε, οὕτω καὶ ἐν τῷ λεπτῷ τούτῳ ζητήματι μᾶς ἐλησμόνησαν, ἢ μάλλον ἀπῆξιωσαν ν' ἀσχοληθῶσι καὶ περὶ ἡμῶν τῶν μικρῶν. Τὴν ἀνάμνηστον ταύτην ἔλλειψιν ἠθέλομεν ἐπιχειρήσει ν' ἀναπληρώσωμεν ἡμεῖς, ἂν εἴχομεν πλήρη πεποιθήσιν εἰς τὴν εὐθυκρίσιαν, ἢ μάλλον εἰς τὴν ἀρμιδιότητα ἡμῶν. Διὸ προτιμῶμεν νὰ ὑποθέσωμεν εὐσεβάστως τὸ ζήτημα (ποῖον δὲ ἢ εἶδος συζύγου εἶνε ὁ καταλληλότερος διὰ κόρην καλῆς περιωπῆς) εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἀβρῶν καὶ νοημόνων ἀναγνωστῶν καὶ ἀναδεχόμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν (ὑπὸ ἰδιοδημίᾳ τε ὄρου) τὰς γνώμας καὶ τὰς ἰδέας ἐκείνων ἐκ τῶν λαγίων ἀναγνωστῶν, ὅσαι ἤθελον εὐαρεστηθῆ νὰ πέμψωσι ταύτας εἰς τὸ γραφεῖον ἡμῶν.

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΤΑΔΟΣΙΣ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

[ὑπὸ τὸν τίτλον «Πῶς δύνανται εἰς νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν μακροβιότητα» δημοσιεύεται ἰσοουόπω λίαν περιουδάστον ἔργον τοῦ ἐν Παρισίοις διακεκριμένου ἱατροῦ καὶ συγγραφέως κ. Salfrey, κατὰ μετάφρασιν ἐκ τῆς τελευταίας γαλλικῆς ἐκδόσεως ὑπὸ τακτικῶν συνεργάτου τοῦ «Θαυμάσιου Κόσμου». Συνοψίζον ἐν γλώσσῃ σαφεῖ μαμασίουκόσμου». Συνοψίζον ἐν γλώσσῃ σαφεῖ καὶ εὐλήπτῳ καὶ ὑπὸ πνεύμα πρακτικῶν πάντα τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης καὶ διατήρησιν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς θησαυροῦ, προφύλαξιν καὶ διατήρησιν τοῦ πολιτισμοῦ τῆς θησαυροῦ, τῆς υγείας, τὸ βιβλίον ἐστὶ ἐξὸς ἰσχύος χρήσιμον εἰς πάντας. Σύντομόν τινα ἀνάγνωσιν ἐνὸς μέρους ἐξ αὐτοῦ, ἀποσταλεῖσαν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ φίλου μεταφραστοῦ, ἀσμένως μεταδίδομεν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις].

Κατὰ πρῶτον, ἐξετάζων ὁ συγγραφεὺς τὴν ὑγιεινὴν τῶν βρεφῶν καὶ ἀποδεικνύων τὴν μοιραίαν ἐπίδρασιν, ἣν ἐξασκεῖ ἐπὶ τῆς υγείας καὶ τῆς τύχης αὐτῶν ἡ ὑγιεινὴ κατάστασις τῶν γονέων, λέγει: «Μεταξὺ τῶν ἐπιδράσεων, αἵτινες ἀκόντων ἡμῶν δεσπόζουσι τοῦ ἡμετέρου βίου, τὴν πρῶτην κατέχει τὰς κληρονομικότητας. Προικοδοτούμεθα δὴλα δὴ, γεννώμενοι, διὰ σωματικῶν καὶ πνευματικῶν ἐπιδημιῶν, ἃς ἡ ἀνατροφὴ καὶ ἡ ἀτομικὴ θέλησις δύνανται μὲν νὰ τροποποιήσωσιν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ νὰ ἐξαλείψωσιν ὅλοσχερῶς. Ὑγιεινὴς γονεὺς γεννῶσιν εὐρωστα τέκνα, ἀσθενικοὶ δὲ ἡ ἐκνευρισμένοι γονεὺς γεννῶσιν ἀδυνάτους ἀπογόνους. Οἱ γονεὺς μεταδίδουσι τὰ σπέρματα πολλῶν ἀσθενειῶν, κατὰ τῶν ὁποίων τὰ τέκνα ἀγωνίζονται ἀνίσον ἀγῶνα, οὗτινος πᾶσαι αἱ προσπάθειαι δὲν δύνανται ν' ἀναστῆ-

λωσιν ἐπὶ πολὺ τὴν ἀφευκτον ἦτταν. Ὁ πρῶτος λοιπὸν ὄρος πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς μακροβιότητος εἶνε νὰ γεννηθῆ τις ἐξ υγιῶν γονέων. Μεθ' ὅλην δὲ τὴν ἀταξίαν τὴν εἰσχωρήσαντες εἰς τὸν βίον ἡμῶν, φαίνεται ἐν τούτοις βέβαιον, ὅτι ἡ μακροβιότης εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κληρονομικὴ. Ὁ Τζένικινς λ.χ., ὅστις ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 169 ἐτῶν, εἶχε νιούς 102 καὶ 108 ἐτῶν· ὅτε ἀπέθανεν ὁ Σούρριγκτων (ἄγων τὸ 160ον ἔτος τῆς ἡλικίας του), ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ υἱὸς εἶχεν ὑπερβῆ τὴν ἑκατονταετηρίδα· ἡ οἰκογένεια τοῦ Θωμᾶ Πάρρ, ὅστις ἀπέθανεν ἐκ δυσπεψίας, οὐ χί ἐκ γήρατος, ἐν ἡλικίᾳ 152 ἐτῶν, ἠρίθμει τέσσαρας γενεάς, ὃν μέλη τινὰ ἔσθασαν εἰς ἡλικίαν 112, 113 καὶ 124 ἐτῶν· ὁ δὲ υἱὸς του ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 127 ἐτῶν»(1).

Πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κακοῦ τούτου, τῆς κληρονομικῆς δηλονότι μεταδόσεως τῶν νοσημάτων, ὁ γάλλος ἱατρός συνίστησι μεγίστην προσοχὴν περὶ τὴν ἐκλογὴν συντρόφου κατὰ τὸν γάμον, κατακρίνει δὲ σφόδρα τὰ καλούμενα εὐάρμοστα συνοικέσια (mariages de convenance)—τὰ καὶ παρ' ἡμῖν δυστυχῶς ἀπὸ τινος ἐπιπολάζοντα—ἀτίνα, λέγει, διέπουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λόγοι εὐπρεπειᾶς, συμφέροντος ἢ κοινωνικῆς θέσεως, οὐδὲ ὅπως ἐξεταζομένης οὔτε τῆς ἠθικῆς οὔτε τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τῶν συνεργουμένων ἑκατέρωθεν εἰς γάμον. Ἐξ ἐναντίας δὲ θεωρεῖ ὡς πρῶτιστον ὄρον εὐτυχίας καὶ ἠθικότητος ἐν τῷ γάμῳ τὸν ἔρωτα—ἀρκεῖ νὰ πηγάζῃ ἐξ ἀμοιβαίας ἐκτιμήσεως τῶν ἠθικῶν προτερημάτων τῶν ἀγαπωμένων, οὐχὶ τῆς σωματικῆς καλλονῆς. Οἱ τοιοῦτοι γάμοι—κατὰ τὸν συγγραφεᾶ—ἰσοβαλίνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εὐτυχεῖς καὶ ὑπὸ κληρονομικὴν ἔσφιιν.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Τί εἶνε μουσικὴ; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην μυρία ἀναμφιβόλως ἠδύκωντο νὰ δοθῶσιν ἀπαντήσεις, χωρὶς ἴσως κάμμία ἐξ αὐτῶν νὰ παριστᾷ ἀκριβῶς τὴν τοῦ πράγματος ἔνοιαν. Διότι ὑπάρχουσι τινὰ πράγματα ἐν τῷ κόσμῳ, τῶν ὁποίων κατανοοῦμεν μὲν πάντες ἐνδομύχως τὴν ἐνέργειαν καὶ τὸν σκοπὸν, ἀλλὰ δυσχερῶς λίαν καὶ ἀτελῶς δυνάμεθα νὰ περιγράψωμεν ταῦτα. Ἡ μουσικὴ εἶνε ἀκαταμάχητόν τι θέλημα, εἶνε οἶονεἰ ὄνειρον ἐν ἔγρηγόρσει, μεσαρσιοῦν τὴν ψυχὴν εἰς σφαίρας φανταστικῆς, ἐν αἷς ἀποκαλύπτεται ἡμῖν νέος κόσμος αἰσθημάτων, κόσμος μυστηριώδους, ἀρμονικῆς, ἠδυπαθῆς, συν-

(1) Ἐν ἐτέρῳ κεφαλαίῳ τοῦ βιβλίου του ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει πολλὰ ἄλλα παραδείγματα κληρονομικῆς μακροβιότητος, ἐξ ὧν παραθέτομεν τοῖς ἀναγνώσταις τὸ κατωτέρω. Ἡμέραν τινὰ ὁ καρδινάλιος d'Armagnac εἶδε πρὸ τῆς θύρας πενιχρᾶς οἰκίας γέροντά τινα κλαίοντα, ὃν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς λύπης του. «Κλαίω, ἀπεκρίνατο ὁ γέροντος, διότι ὁ πατήρ μου μ' ἐκτύπησε, ἐπειδὴ ἐπέρασα ἔμπροσθεν τοῦ πάππου μου χωρὶς νὰ τὸν χαιρετίσω». Εἶχε δὲ ὁ πατήρ ἡλικίαν 103 ἐτῶν, ὁ πάππος 123 καὶ ὁ «μικρὸς» πταίστης εἰσῆρχετο εἰς τὸ 81ον ἔτος τῆς ἡλικίας του!

αρπάζων ὀλόκληρον ἡμῶν τὴν διάνοιαν. Ὅλην ταύτην τὴν δύναμιν τῆς μουσικῆς ἠσθάνετο θεβαίως ὁ Πυθαγόρας, ἀποφαινόμενος ὅτι ὁ ὅλος κόσμος ἐξ ἀρμονίας συνίσταται.

Ἡ θεωρία αὕτη, ὅσῳ περιέργως καὶ ἂν ὑποτεθῆ, μαρτυρεῖ οὐδὲν ἦττον, ὅπόσον θεαίως ἠσθάνετο τὴν μαγευτικὴν τῆς μουσικῆς ἐπίδρασιν ὁ Σάμιος φιλόσοφος. Ἐδόξαζεν, ὡς γνωστόν, ὁ Πυθαγόρας ὅτι ἡ μουσικὴ, ἢ μάλλον ἡ ἀρμονία, εἶνε μυστηριώδης τις δύναμις διέπουσα τὸ σύμπαν ἐν γένει. Ὁ κόσμος, ἡ θεότης, ἡ ἀρετὴ, ἡ υγεία, πάντα ταῦτα διὰ τῆς ἀρμονίας—κατὰ τὸν Πυθαγόραν—ὑφίστανται. Τὴν αὐτὴν ὑψηλὴν ἰδέαν εἶχε περὶ μουσικῆς καὶ ὁ Σταγειρίτης φιλόσοφος—καθὰ τοῦλάχιστον παραδίδει ἡμῖν ὁ Πλούταρχος ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς συγγράμματι αὐτοῦ, λέγων: «Ὅτι δὲ σεμνὴ ἡ ἀρμονία καὶ θεῖόν τι καὶ μέγα, Ἀριστοτέλης ὁ Πλάτωνος ταῦτ' ἔλεγε: Ἡ δὲ ἀρμονία ἐστὶν οὐρανία, τὴν φύσιν ἔχουσα θεῖαν καὶ καλὴν καὶ δαιμονίαν» (Περὶ Μουσικῆς XXIII).

Καὶ τῶν νεωτέρων δὲ συγγραφέων οἱ πολλοὶ ταῦτα περὶ τὴν ἐξέφρασαν περὶ τῆς μουσικῆς. Ὁ Βαλζάκ λ.χ. λέγει: «Ἐπάρχουσιν ὄντα, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ μουσικὴ εἶνε ἄλλος βίος ἐν τῷ βίῳ». Ὁ δὲ Montegut ἀποφαίνεται ὅτι «ἡ μουσικὴ δημιουργεῖ γλώσσαν, τῆς ὁποίας καὶ οἱ μάλλον ἀμαθεῖς καὶ οἱ μάλλον ἀθλιοὶ αἰσθάνονται ὅλην τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἠδύτητα». Καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ, καθ' ἅπαντας τοὺς αἰῶνας καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς λαοῖς μαγικὴν πάντοτε ἠσκησεν ἐπίδρασιν ἡ θεία τοῦ Ἀπόλλωνος τέχνη. Παραλείποντες τὰ γνωστά ἐκεῖνα περὶ Ἀμφίονος, Ἀρίονος, Ὀρφέως καὶ λοιπῶν ἀδόξενα, ὅτι δηλ. οἱ φθόγγοι τῶν ὀργάνων αὐτῶν τοσαύτην ἀνέπεμπον ἠδύτητα καὶ ἀρμονίαν, ὥστε νὰ συγκινῶσιν καὶ τὰ ἄλογα ζῶα καὶ τοὺς λίθους αὐτούς, θέλομεν περιορισθῆ ἐξετάζοντες τὴν τῆς μουσικῆς ἐπενέργειαν ὑπὸ ἐπιστημονικωτέρῳ ἔσφιιν.

Πάντες ἴσως γινώσκουσιν ἐκ τῶν Γραφῶν, ὅπόσῳ παρηγορίαν καὶ θεραπείαν ἐλάμβανεν ὁ παράφρων Σαοὺλ ἐκ τῶν θεσπεσίων φθόγγων τῆς λύρας τοῦ Δαυὶδ: «Καὶ ἐγεννήθη ἐν τῷ εἶναι πνεῦμα πονηρὸν ἐπὶ Σαοὺλ, καὶ ἐλάμβανεν ὁ Δαυὶδ τὴν κινύραν καὶ ἔψαλλεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνέψυχε Σαοὺλ, καὶ ἀγαθὸν αὐτῷ, καὶ ἀβέστατο ἀπ' αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν.» (Βασιλ. βιβλ. 1, κεφ. Ις). Πολλοὶ τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων, οἵτινες ἀνεποιοῦντο καὶ ἱατρικῶν γνώσεων, συνίστων ἐπ' ἴσης τὴν μουσικὴν εἰς τὴν θεραπείαν τῆς μανίας, οἷον ὁ Πυθαγόρας καὶ ὁ Ξενοκράτης. Κατὰ τὸν Ἀθηναῖον (XIV, 624), ὁ Θεόφραστος ἐδόξαζεν ὅτι οἱ πάσχοντες ἰσχιακὰ νοσήματα ἐθεραπεύοντο, ἂν τὸ ἀλγῶν μέλος ὑπεβάλλετο εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς μουσικῆς. Ὁ δὲ Πλούταρχος ἱστορεῖ ὅτι, ὅτε δεινὸς τις λοιμὸς ἐμάστιζε τὴν Σπάρτην, ἀφικόμενος ἐκεῖ Θαλήτας ὁ Κρῆς ἐθεράπευε τοὺς ἐξ αὐτοῦ πάσχοντας διὰ τῆς μουσικῆς.

Περιέργον τινα ἱστορίαν περὶ τῆς ἐπιδράσεως τῆς μουσικῆς ἀναφέρει ὁ Ἰάμβλιχος (ἐν Βίῳ Πυθαγ. 112). Διηγείται οὗτος ὅτι νεανίας τις, Ταυρομενίτης καλοῦμενος, συνείηζε μεθυσκόμενος νὰ μεταβαίνει καὶ κωμάζει

μετά τινος αὐλητοῦ ὑπὸ τὰ παράθυρα τῆς ἐρωμένης του, ἥτις ὁμῶς, ἢ ἄπιστος, εἶχε καὶ ἄλλον ἐραστήν. Νύκτα δὲ τινα εἰς τοιοῦτον βαθμὸν μέθης εἶχε φθάσει ὥστε, μαθὼν ὅτι ὁ ἀντραστής του εὕρισκετο μετὰ τῆς ἐρωμένης του, ἀπεφάσισε νὰ βάλῃ πῦρ εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπως καύσῃ αὐτούς! Ὁ Πυθαγόρας, περιπλανώμενος χάριν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων, συνήντησε κατὰ τύχην τὸν ἐρωτευμένον νέον, ὃν καὶ ἐπέπληξε διὰ τὴν διαγωγὴν του, οὗτος δὲ φυσικὰ τὸν «ἔστειλε εἰς τὸν διάβολον». Τότε ὁ φιλόσοφος διέταξε τὸν ἐκεῖ περιεστάμενον αὐλητὴν νὰ ἀναμείλῃ σπονδιακὸν τι μέλος, ὅπερ παραχρῆμα τοσοῦτον ἐπέδρασε ἐπὶ τοῦ ἀσωτου νέου, ὥστε ἐγκαταλιπὼν ἀμέσως καὶ ἐρωμένην καὶ κατὰ δαίαι, μετέβη νὰ κοιμηθῇ!

Αἱ ἰδέαι αὐταὶ τῶν παλαιῶν, ὅτε παράδοξοι καὶ ἀνφαινῶνται, δὲν εἶνε ἐν τούτοις ὅλως φαντασθῆναι. Διότι πλείστα ἰατρικὰ παρατηρήσεις καὶ ἔρευναι, ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις γενόμεναι, κατέδειξαν τὴν πιθανότητα αὐτῶν. Διότι μεγάλως ἐπενεργοῦσα ἐπὶ τοῦ ὄργανισμοῦ διὰ τοῦ πνεύματος καὶ ἐπαυξάνουσα τὴν ἐσχὴν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐνέργειαν ἦ, ἐξ ἐναντίας, συμπίεζις αὐτὰ αἰσθήματα ἡμῶν καὶ γεννώσα οἶνοι ἀποθάρρυνσιν τινα καὶ μελαγχολίαν, ἢ μουσικὴ ἐπιδρᾶ οὐσιωδῶς καὶ ἐπ' αὐτὴν τὴν ὑγίαν. Ὁ γνωστὸς ἀγγλὸς ἰατρός Sir Henry Hallford ἀναφέρει λ. χ. περὶ παράφρονος τινος ὅτι ἀνεκτίσαστο τὰς φρένας του διὰ τῆς χρήσεως βαρβίτου ἐπὶ ἐξ ἑβδομάδας. Οἱ γερμανοὶ Bruckman καὶ Hufeland μνημονεύουσι περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ μουσικὴ ἐθεράπευσε ἀσθενεῖς πάσχοντας σκελετοῦ θην (νόσον τινὰ χαρακτηριζομένην διὰ συχνῶν σπασμωδικῶν κινήσεων, γαλ. danse de Saint-Guy) ὁ δὲ Βένερ καὶ ὁ Σνάϊνερ (Schneider) κατέδειξαν τὴν ἀποτελεσματικὴν αὐτῆς ὠφέλειαν εἰς πολλὰ ὑποχονδριακά καὶ ὑστερικά νοσήματα.

Ὅτε Φίλιππος ὁ Ε', ὁ ἀτυχὴς ἐκεῖνος τῆς Ἰσπανίας βασιλεὺς, ἐφθίκεν εἰς πνευματικὴν κατάστασιν τοσοῦτω ἀπελπιστικὴν, ὥστε νὰ παραμελῇ αὐτὸν καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ εἰς κἀνένα νὰ τὸν ἐπισκέπταιται, ἢ βασιλίσσα, τῆ συμβουλῆ τῶν ἰατρῶν, μετεπέμφαστο αἰδὸν τινα Φαρινέλλην τὸ ὄνομα, ὅπως ψάλῃ μετὰ μουσικοῦ ὄμιλου εἰς τὸ παρακείμενον τῆ βασιλικῆ αἰθούσῃ δωμάτιον. Τὸ ἀποτέλεσμα ἐπῆλθε ταχὺ καὶ αἴσιον· ὁ βασιλεὺς ἠκροάσατο εὐχαρίστως τῆς μουσικῆς, ἀντήρμειψε γενναίως τὸν αἰδὸν καὶ—τὸ σπουδαιότερον—συνήνεσε τῆ παρακλήσει τούτου νὰ λουσθῇ καὶ κτενισθῇ καὶ ἐμφανισθῇ εἰς τοὺς ὑπηκόους του.

Παράδοξον δὲ τι συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς παραφρονοῦντας μουσικούς. Οὗτοι ἐνθυμοῦνται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραφροσύνης των καὶ παίζουσι πολλάκις κάλλιστα τὰ μουσικὰ τεμάχια, ὅσα ἐδιδάχθησαν ἢ συνήθησαν ὑγιεῖς ὄντες, ἐν ᾧ πᾶσα ἄλλη γνώσις καὶ ἀνάμνησις ἀπίπτεται ἐξ αὐτῶν.

Ἡ ἀκαταμάχητος τῆς μουσικῆς γοητεία καταφαίνεται κάλλιστα καὶ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ περιφήμου ἐκεῖνου βουκολικοῦ μέλους (ranz des vaches), ὅπερ ἀναμείλπουσιν οἱ βοσκοὶ τῆς Ἑλβετίας. Καθ' ἣν ἐποχὴν ἐλβετικά συντάγματα διετέλουν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ

τῆς Γαλλίας, εἶχεν ἀπαγορευθῆ τοῖς στρατιώταις ἐπὶ ποινῇ θανάτου ν' ἀνακρούωσι τὸν ἦχον ἐκεῖνον, καθόσον ἀναμνήσκων αὐτοὺς τὴν πατρίδα των, καὶ ἐμβάλλον εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν βαθυτάτην μελαγχολίαν, ἄλλους μὲν ἐκίνει εἰς λιποταξίαν, ἄλλους δὲ εἰς αὐτοκτονίαν!

*Ἄξιον ὁμῶς πολλῆς προσοχῆς εἶνε ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ ἄλογα ζῶα θέλγονται καὶ γοητεύονται ὑπὸ τῶν μουσικῶν φθόγγων. Οἱ ἀναγνώσται θὰ ἤκουσαν ἴσως περὶ τῶν περιφρήμων ὀφιοδαμαστῶν τῶν Ἰνδιῶν, οἵτινες δι' ἀπλουστάτου αὐλοῦ γοητεύουσι καὶ δαμάζουσι τοὺς ἐπικινδυνωτάτους τῶν ὄφρων. Ἄλλὰ καὶ πολλῶ μικροφύεστερα ζῶα, αἱ ἀράχνη, ἀρέσκονται ὡσαύτως εἰς τὴν μουσικὴν. Διηγεῖται ὁ Βοσσουέτος περὶ ἀξιωματικοῦ τινος ὅτι, καθειργμένος ὢν ἐν Βαστίλλῃ καὶ μὴ ἔχων ἄλλον τινα, διὰ τῶν φθόγγων τοῦ ὀπίου συνήθριζε περὶ ἑαυτὸν καὶ ἐδάμαζε τὰς ἀράχνας καὶ τοὺς μύς τῆς φυλακῆς. Τὰ αὐτὰ περίπου διηγεῖται περὶ τοῦ Pelisson καὶ ὁ ἀββᾶς d'Olivet ἐν τῇ «Βιογραφίᾳ» τούτου, τῆ καταχωρισθείσῃ ἐν τῇ «Ἱστορίᾳ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας».

Καὶ αἱ φῶκαι ἐπίσης θέλγονται ὑπὸ τῆς μουσικῆς· ὁ ἀγγλὸς πλοίαρχος Θωμᾶς Βράουν (Anecdotes of Quadrupeds) ἀναφέρει περὶ τούτου τὰ ἑξῆς: «Τὰ ζῶα ταῦτα ἔχουσι λίαν εὐαίσθητον τὴν ἀκοήν, λέγεται δὲ ὅτι καθιδύονται σφόδρα ὑπὸ τῆς μουσικῆς. Ὁ κ. Τζὼν Λαίηγκ ἐν τῇ ἀφηγήσει περιηγήσεώς του κατὰ τὴν Σπιτσεβέργην διηγεῖται ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ πλοίαρχου τοῦ πλοίου, οὗτινος ἐπέβαινε, συνειθίκε ν' ἀνακρούῃ βαρβίτον τινα, ὅσάκις δὲ ἐπαρτε τοῦτο πλοῖον μερῶν συχναζομένων ὑπὸ φωκῶν, εἶχε πάντοτε πολυάριθμον ἀκρατήριον ἐξ αὐτῶν. Ὁ κ. Λαίηγκ προστίθεισιν ὅτι εἶδε πολλάκις τὰς φώκας παρακολουθούσας ἐπὶ μίλια ὅλα τὸ πλοῖον, ὅσάκις ἠκούοντο ἐπ' αὐτοῦ οἱ φθόγγοι τῆς βαρβίτου».

Τὸ θαυμαστότερον ὁμῶς παράδειγμα ἐπιδράσεως τῆς μουσικῆς ἐπὶ τῶν ζῶων παρέχει ἡμῖν ὁ ἀμερικανὸς ἰατρός Cramer ἐν τῇ Ἱατρικῇ καὶ Φυσικῇ Ἐφημερίδι τῆς Φιλαδελφείας. Λέγει οὗτος: «Ἐσπέραν τινὰ ἀξιωματικῶν τινων καθημένων ἐπὶ ἀγγλικῶν πολεμικοῦ πλοίου ἐλιμενισμένου ἐν Πορτσμάουθ, εἰς τούτων ἤρξατο ἀνακρούων ἐπὶ βαρβίτου θρηνώδες τι μέλος. Μόλις παρήλθον ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας, καὶ ἀμέσως μὲς τις ἐνεφανίσθη ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ πατώματος. Αἱ παράδοξοι κινήσεις τοῦ μικροῦ ζῶου ἐκίνησαν ζωῆρως τὴν περιέργειαν τῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες ἀπεφάσισαν ν' ἀφήσωσιν αὐτὸ ἐλεύθερον, ὅπως ἐξακολουθήσῃ τὸν παράδοξον χορὸν του. Αἱ προσπάθειαι τοῦ μύου ἐφαινοντο αὐξανόμεναι ὀλονέν· ἔσειε τὴν κεφαλὴν, ἀνεπήδα καί, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἐδείκνυε σημεῖα μεγίστης εὐχαριστήσεως. Ἄφ' οὗ δὲ, πρὸς μεγάλην ἐκπληξίν τῶν θεωμένων, ἐξέτελεσε ταῦτα πάντα, κατέπεσεν αἰφνης ἀναίσθητος καὶ ἐξέπνευσε, χωρὶς νὰ ἐκδηλώσῃ σημεῖόν τι ὀδύνης!»!

Καὶ τοῖ ταῦτα φαίνονται ἴσως παράδοξα εἰς τοὺς ἀναγνώστας, ὁμῶς δέον ν' ἀναμνησθῶσιν ὅτι καὶ πολ-

λοὶ ἄλλοι τοιοῦτοι μουσικοὶ μύς ἐξετέθησαν κατὰ καιροὺς εἰς τὴν θείαν τοῦ δημοσίου ἐν Εὐρώπῃ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΩΝΗΣ

ΤΟ ΠΑΛΑΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΚΟΥΡΙΑΛΗΣ

Τὸ περίφημον ἀνάκτορον καὶ μοναστήριον τῆς Ἐσκουριάλης, ὅπερ εὕρισκεται ἐν Τολέδῳ τῆς Ἰσπανίας, ἀπέχον ἑπτὰ λεύγας ἀπὸ τῆς Μαδρίτης, εἶνε ἐν τῶν θαυμασιωτέρων μνημείων, ἐξ ὧσων ἡ ἀνθρωπότης κατεσκεύασεν. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ (Escorial εἴτε Escorial) θεωρεῖται ὑπὸ τινων ὡς ἀραβικόν, σημαίνει θείαν πληρῆ βράχων· ἄλλοι ὁμῶς παράγουσιν αὐτὸ ἐκ τῶν λατινικῶν λέξεων scoria ferri (σκωρία σιδήρου), ἐπειδὴ τὸ μέρος ἐνθα κεῖται ἦτο ἄλλοτε μεγάλη μεταλλεῖα σιδήρου. Οἱ Ἰσπανοὶ ὀνομάζουσι αὐτὸ τὸ ὄνομα Θαῦμα (La Octava Maravilla) ὄντως δὲ τὸ ὅλως ἰδιόρρυθμον τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ καὶ ἡ λίαν εὐρεία ἔκτασις του δικαιολογοῦσι τὴν ἐπίκλησιν ταύτην.

Ἡ ἀνέγερσις τοῦ μοναστηρίου ἐκεῖνου ὀφείλεται εἰς τὴν μεγάλην εὐλάβειαν τοῦ βασιλέως τῆς Ἰσπανίας Φιλίππου τοῦ Β', ὅστις πολεμῶν πρὸς τοὺς Γάλλους ἐν Ἀγίῳ Κωνσταντίνῳ ἔταξεν, ἀν ἐκέρδιζε τὴν νίκην, νὰ οἰκοδομήσῃ τὸ μεγαλοπρεπέστερον μοναστήριον τῆς οἰκουμένης, ὅπερ θὰ ἡγήρετο πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου, οὗ τὸ ὄνομα ἤθελεν εὐρεθῆ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς νίκης ἐν τῷ ἡμερολογίῳ. Τῆς μάχης δὲ κερδηθείσης πράγματι, εὐρέθη ὅτι ὁ Ἅγιος Λαυρέντιος (San Lorenzo) ἦν ὁ εὐτυχὴς προστάτης, πάραυτα δὲ ἐδόθησαν διαταγαὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ὅρκου τοῦ βασιλέως. Ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τὴν παράδοσιν, ὁ Ἅγιος Λαυρέντιος ἐψήθη ζῶν ἐπὶ ἐσχάρας, ὁ ἀρχιτέκτων Juan Baptista de Toledo συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ δώσῃ εἰς τὸ μοναστήριον τὸ παράδοξον ἐκεῖνο σχῆμα. Πρὸς τοῦτο δὲ παρέστησε τὰς μὲν ράβδους τῆς ἐσχάρας διὰ σειρῶν οἰκοδομημάτων, τὴν λαβὴν δὲ ἐνὸς μέρους τῆς ἐκκλησίας, πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦς διὰ τεσσάρων ἐποισιῶδων πύργων, ὀρθομένων κατὰ τὰ ἄκρη. Ἡ μόνη ποιητικὴ, οὗτως εἰπεῖν, ἄδεια, ἢ ἐποιήτατο χρῆσιν, ἦν ὅτι ἔδωκεν εἰς τὴν ἐσχάρην ἀντεστραχημένον σχῆμα.

Ἐίπομεν ἄνωτέρῳ ὅτι τὸ παλάτιον τῆς Ἐσκουριάλης εἶνε τὸ λαμπρότερον πάντων τῶν ἐν Εὐρώπῃ οἰκοδομημάτων διὰ τε τὴν ἔκτασιν αὐτοῦ καὶ τὸν πλοῦτον. Πράγματι δὲ περιέχει 1860 δωμάτια, 6200 πρᾶκτα καὶ θύρας, 80 κλίμακας, 73 κρήνας, 48 εἰναποθήκας, 8 ἐκκλησιαστικὰ μουσικὰ ὄργανα καὶ 51 κώδωνες· πρὸς τοῦτοις: ἐξ κοινοβιακοῦ κοιτῶνας, 9 κληρικὰ ἐπιτελεῖα, 35 μεγάλας αἰθούσας, 3 βιβλιοθήκας μετὰ 30,000 χιλιάδων βιβλίων καὶ τινων πολυτίμων χειρογράφων, καὶ, τέλος, δωμάτια τινα, ἐν ἃς ἐργάζονται τεχνίται καὶ βιομήχανοι. Κοσμεῖται δὲ καὶ ὑπὸ 1560 ἐλαιογγραφῶν καὶ ἀντριβμήτων τοιχογραφῶν.

Τὸ θαυμασιώτερον ὁμῶς ἐν τῇ Ἐσκουριάλῃ εἶνε ἡ ἐκκλησία αὐτῆς, ἀμύθητος τὴν πολυτέλειαν. Τὰ πλοῦ-

τη τῆς Ἰσπανίας καὶ τῶν ὀρχαίων ἀποικῶν τῆς, λεγεί ὁ Inglis, ἐδαπανήθησαν ἀφειδῶς πρὸς προμήθειαν τῶν ὑλικῶν αὐτῆς, μαρμάρου, πορφύρας καὶ ἰάσπιδος—ἀπείρου ποικιλίας καὶ ἀπαραμίλλου λαμπρότητος—πρὸς τοῦτοις χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ πολυτίμων λίθων. Καὶ μὴ νομίσητε ὅτι μειοῦται κατὰ τι ἢ ἐκ τοῦ συνόλου μαγευτικὴ ἐντύπωσις, ἀν τις ἐξετάσῃ ταῦτα πάντα ἐκ τοῦ πλησίον· δὲν εἶνε ἀπάτη, δὲν εἶνε ψευδὴς λάμψις· τὸ πᾶν εἶνε πραγματικόν. Ἡ ἁγία τράπεζα τῆς ἐκκλησίας, ἔχουσα ὕψος μὲν ὑπὲρ τοὺς ἐνεκνήκοντα πόδας, ἐπιφάνειαν δὲ πεντήκοντα, ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς ὄγκου ἰάσπιδος, πορφύρας καὶ μαρμάρου. Ἡ ἐκκλησία ἔχει καὶ τεσσαράκοντα παρεκκλήσια, ἕκαστον μὲ τὴν ἁγίαν τράπεζάν του, καλύπτεται δὲ ὑπὸ θόλου ἔχοντος ὕψος 330 ποδῶν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Ἐπάρχει καὶ μαυταλεῖον, πεποιημένον κατ' ἀπομίμησιν τοῦ Πανθέου τῆς Ρώμης καὶ κεκονιαμένον διὰ μαρμάρου. Ἡ πρὸς κατασκευὴν τοῦ ὄλου οἰκοδομήματος τῆς Ἐσκουριάλης καὶ τῶν περιεχομένων ἐν αὐτῇ δαπάνη ἀνήλθεν εἰς ἐξ ἑκατομμύρια πιαστρῶν (ἰσπανικοῦ νομίσματος, ἰσοδυναμοῦντος πρὸς πέντε περὶπου χρυσᾶ φράγκα ἐκάστου).

Ἐκ Βερολίνου.

Prof. Samuel Herzstein

ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Ἡ ζωὴ τῶν θηλαστικῶν εἶνε συνήθως βραχεῖα, ἀλλὰ καθίσταται πως δυσχερὲς νὰ ὀρίσωμεν ἐπακριβῶς τὴν κανονικὴν αὐτῆς διάρκειαν, καθόσον ἡ ἐξημέρωσις τῶν ζῶων τούτων μεταβάλλει τὴν κρᾶσιν των καὶ τοὺς ὄρους τῆς ὑπάρξεώς των. Οἱ κόνικλοι καὶ οἱ ἰνδικοὶ χοῖροι (τροκικὰ τινα ζῶα) ζῶσι περὶ τὰ 7 ἔτη· οἱ λαγωοὶ καὶ οἱ σκίουροι 8· αἱ γαλαὶ ἀπὸ 9 μέχρι 10· οἱ κύνες 10—12· οἱ βόες 15—18· οἱ ὄνοι καὶ οἱ ἵπποι 25—30· οἱ λέοντες 30—40, οἱ δὲ ἐλέφαντες ζῶσι μέχρι δύο αἰῶνων περίπου. Τοιοῦτοι εἰσιν οἱ μέσοι ὄροι οἱ παγάζοντες ἐξ ἀκριβεστάτων παρατηρήσεων, ἀλλ' ὁμῶς μαρτυροῦνται καὶ πλείστα ἐξαιρέσεις. Ὁ διάσημος φυσιοδίφης Βυφρὼν ἀναφέρει περὶ τινος ἵππου ὅτι ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 50 ἐτῶν, καθ' ἣν στιγμὴν ἠτοίμαζον αὐτὸν διὰ τὴν συνήθη ἐργασίαν του. Ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Μαγκεστρίας φυλάττεται ἡ κεραλή ἵππου ὑπερβάντος τὸ ἐξηκαστὸν δεῦτερον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Τῷ 1862 ἀπέθανεν ἐν Γερμανίᾳ ὁ πρῶτανος τῶν πολεμικῶν ἵππων τῆς Εὐρώπης, καλούμενος «Βῶβ ὁ Κοιμαϊκός». Ἠρξάτο οὗτος τῆς ὑπηρεσίας του τῷ 1833· ὀδηγηθείς εἰς Κριμαίαν, παρέστη εἰς τὴν κατὰ τῆς Βαλακλάβας περιώνυμον ἐφοδον, μετέσχε δὲ καὶ τῶν μαχῶν τῆς Ἀλμας καὶ τοῦ Ἰγκερμαν. Μετὰ τὰς καλὰς ταύτας ὑπηρεσίας του ἡ κυβέρνησις τῷ ἐξησφάλισεν ἐντιμον ἀπυλον. Μεταξὺ τῶν ἐλεφάντων ὑπάρχουσι τινες, οἵτινες ὑπερβαίνουν κατὰ πολὺ τὸ κανονικὸν ὄριον, δέδοται δ' ἡμῖν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι δύνανται νὰ φθάσωσι μέχρις ἡλικίας τεσσάρων αἰῶνων! Οὗτως, ὅτε ὁ Μέγας

Ἀλέξανδρος ἐνίκησε τὸν ἰνδὸν βασιλέα Πύρον παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ὑδάσπου, ὁ Μακεδὼν, ὅστις μετεχειρίσθη «ὡς βασιλέα» τὸν ἀνδρείον αὐτοῦ ἀντίπαλον, ἀφιέρωσεν εἰς τὸν θεὸν Ἥλιον τὸν ἐλέφαντα, οὗτινος ἐπέβαινε κατὰ τὴν μάχην, ἀφήσας αὐτὸν ἐλεύθερον, ἀφ' οὗ ἀνήρτησεν εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ περιτραχήλιον φέρον ἐπιγραφὴν εἰς ἀνάμνησιν τῆς νίκης. Τριακόσια καὶ πεντήκοντα ἔτη βραδύτερον συνέβη ν' ἀνεύρωσι τὸ ἱστορικὸν ζῶον, φέρον καὶ τὸ πιστοποιητικὸν τῆς μακράωνος ἡλικίας του.

Ἐν τούτοις τὰ πτηνὰ καὶ οἱ ἰχθύες εἰσι γενικῶς πεποικισμένοι διὰ μακροτέρου βίου ἢ τὰ θηλαστικά· διότι ἐγνώρισαν ἀπὸ 103 ἐτῶν, κόρακα 108, ψιττακὸν 120· ὁ χὴν δύναται νὰ ζήσῃ δλόκληρον αἰῶνα, ὁ κύκνος πολὺ περισσότερον, πιστεύεται δὲ ὅτι δύναται νὰ φθάσῃ ἀπὸ 200 μέχρι 300 ἐτῶν. Τῷ 1792 ἐξ-απέστειλαν ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος εἰς Λονδίνον ἱέρακα κομιστὴν περιδεραίου, ἐφ' οὗ ἐγγράφτο: «Τῆ Α. Μ. τῷ βασιλεῖ τῆς Ἀγγλίας Ἰακώβῳ, ἔτος 1610». Παρῆλθον ἐπομένως 182 ἔτη ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ συλλήψεως.

Οἱ ἐγγέλεις φθάνουσιν εἰς ἡλικίαν 60 ἐτῶν· ὁ Βυρφὼν εἶδεν ἀλιευθέντας κυπρίνους ἡλικίας πλέον τοῦ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως αἰῶνος. Ἐν Γερμανίᾳ ἠλίευσαν *λύκον* (ποτάμιον ἰχθύν), ὅστις ἔφερε χάλκινον κρίκον, ἐφ' οὗ ἐσημειώτο ὅτι τὸν εἶχον ῥίψει εἰς τὸ ἰχθυοτροφεῖον πρὸ 261 ἐτῶν, εἶχε δὲ μῆκος 19 ποδῶν καὶ βάρος 350 λιτρῶν· ἐν τούτοις φαίνεται ὅτι ὁ περιεργὸς ἐκεῖνος ἰχθύς δὲν εὐρίσκετο ἐν *τελείᾳ* ἀναπτύξει, καθόσον ἠλιεύθησαν ἄλλοι ἔχοντες βάρος *χιλλῶν* λιτρῶν. Πιστεύεται δὲ ὅτι αἱ κολοσσαῖαι ἐκεῖναι φάλαιναι, αἱ ἀπαντῶσαι ἄλλοτε κατὰ τὸν Βόρειον Πόλον, θὰ ἔζων περὶ τὰ *χιλία* ἔτη!

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Νεκροὶ ριπτόμενοι εἰς τοὺς κύνας.— Ἀγγλος τις περιγηγῆς διηγεῖται τὸν ἐξῆς παράδοξον τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον τελοῦνται αἱ κηδεῖαι ἐν Θιβέτ. Ὄταν τις ἀποθάνῃ, πλησιάζουσι τὴν κεφαλὴν του εἰς τὰ γόνατα, θέτουσι τὰς χεῖράς του μεταξὺ τῶν σκελῶν καὶ τὸν δένουσι διὰ σχοινίων· ἔπειτα βάλλουσιν αὐτὸν ἐντὸς δερματίνου σάκκου ἢ κανίστρου, ὅπερ κρεμῶσιν ἀπὸ τινος δοκοῦ· ἔπειτα τὸν κλαίουσι καὶ προσκαλοῦσι τοὺς *λαμάς* (ζῶά τινα θεωρούμενα παρ' αὐτοῦς ὡς ἱερά, ὁμοιάζοντα δὲ πρὸς ἐλάφους) νὰ δεηθῶσιν ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ δίδουσιν εἰς αὐτοὺς ὅλα τὰ πράγματά του. Μετὰ τινὰς ἡμέρας φέρουσι τὸν νεκρὸν ἐπ' ὤμων πρὸς τοὺς *δι α μ ε λ ι σ τ ά ς*, οἵτινες δέσαντες αὐτὸν εἰς στύλον, τὸν κόπτουσιν εἰς μικρὰ τεμάχια καὶ προσφέρουσιν εἰς τοὺς κύνας, τὰ δὲ ὅσα συντρίβαντες εἰς ἰγδίον ἀναμιγνύουσι μετὰ πεπορημένον ἀλεύρου καὶ σχηματίζοντες σφαιρίδια δίδουσιν εἰς τοὺς κύνας πάλιν καὶ εἰς τοὺς γύπας. Ὅσοι δὲ δὲν ἔχουσι νὰ πληρώσωσι τὰ *κοπιτικά*, ὁ νεκρὸς τῶν ρίπτεται εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ τοῦτο θεωρεῖται *δυστύχημα!*

Πολυγαμία τῶν γυναικῶν.— Γνωστὸν βεβαίως τυγχάνει ὅτι παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς ἐπιτρέπεται νομίμως ἡ πολυγαμία, ἀλλ' οἱ ἄνδρες μόνοι δύναται νὰ ἔχουσι πολλὰς γυναῖκας. Τὸ ἐναντίον τούτου συμβαίνει παρὰ τοῖς αὐτόχθοις τοῦ Θιβέτ· παρ' αὐτοῖς ἡ γυνὴ μόνη δύναται νὰ ἔχῃ πολλοὺς ἄνδρας! Πολλὰκις μάλιστα τρεῖς καὶ τέσσαρες ἀδελφοὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἔχουσι τὴν αὐτὴν σύζυγον καὶ διαμερίζονται κατ' ἀρέσκειαν τὰ ἐξ αὐτῆς γεννώμενα τέκνα. Ὄταν δὲ τοιαύτη γυνὴ ζῇ εἰρηνικῶς μετ' ὅλους, λέγεται τότε *τελεία*, ἐπειδὴ κυβερνᾷ καλῶς τὴν οἰκίαν. Τὸ περιεργότερον ὅμως εἶνε ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ μοιχεύει δὲ ν θεωρεῖται ἐπονείδιστος ἐν Θιβέτ, ὥστε ἡ γυνὴ δύναται νὰ εἴπῃ ἐλευθέρως εἰς τὸν σύζυγόν της ὅτι ὁ *δεῖνα* εἶνε ἐραστής της, καὶ ἂν οἱ δύο οὗτοι ἄνδρες εὐχαριστῶνται ἀμοιβαίως, ζῶσιν ἐν εὐτυχεῖ ἀρμονίᾳ!

ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ.

Τὴν κάτωθι χαριεστάτην ἀκροστιχίδα ἀπηύθυνεν ἄλλοτε πρὸς τὸν Λουδοβίκον ΙΔ' πεντασμένους τις, πλὴν εὐφυστάτος ποιητῆς, οὗτινος τὰ θυλάκια οὐδέποτε φαίνεται, ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ φιλοξενήσωσι τὴν *χρυσὴν* εἰκόνα τοῦ βασιλέως ἐκεῖνου.

Louis est un héros sans peur et sans reproche ;
On désire le voir. Aussitot qu' on l' approche,
Un sentiment d' amour enflamme tous les coeurs ;
— I ne trouve chez nous que des adorateurs ;
son image est partout, excepté dans ma poche.

ΑΓΓΕΛΙΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΝ ΥΠΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ν. ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΥ
Διδάκτορος τὰ Νομικὰ
ΕΙΣ ΤΕΥΧΗ ΔΥΟ
ΜΕΤΑ ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΧΡΟΝΩΝ.

Μέλλων ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἐκδώσῃ τὸ ἀγγελλόμενον Διεθνὲς Δίκαιον, ἔχω δι' ἐλπίδος ὅτι θέλω τύχη εὐμενοῦς δεξιώσεως, οὐ μόνον ὑπὸ τῶν φοιτητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου δι' οὓς ἔσται χρησιμώτατον, ἀτε πληροῦν κενὸν ἀπὸ πολλοῦ παρ' ἡμῖν ὑφιστάμενον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἀσχολουμένων εἰδικῶς εἰς τὰ τοῦ κλάδου τούτου γῆς νομικῆς ἐπιστήμης. Ἐν τῇ ἐπεξεργασίᾳ αὐτοῦ ἐπεδίωξα, ἵνα τὸ ἔργον ἦ εὐσύνοπτον, ἀπλοποιῶν ὅσον ἐνεστι τὰ δυσνόητα χωρία, ἅτινα δυνατὸν νὰ περιαγάγωσι εἰς σύγχισιν τὸν ἀναγνώστην, κατέταξα ἐν ὑποσημειώσεσι τὰς γνώμας τῶν ἄλλων συγγραφέων, Ἑλλήνων τε καὶ ἀλλοδαπῶν, συμπαραθέτων καὶ τὰς παραπομπάς, δι' ὧν δύναται οἱ βουλόμενοι ν' ἀνατρέξωσι εἰς αὐτοὺς πρὸς ἐκτενεστέρας μελέτας. Τοιάδε ἐν ὀλίγοις ἡ συστηματικὴ τῆς ὕλης κατάταξις.

ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΗΛΩΤΕΑ. Ἀθηνῶν καὶ Ἐπαρχιῶν ἐτησίᾳ δρ. 1.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 1 καὶ λεπ. 50. Οἱ βουλόμενοι νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταί, δεῖν ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ «Θαυμασίου Κόσμου», ἀπετέλλοντες συνάμει καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς εἰς ἑλληνικὰ νομίσματα ἢ γραμματόσημα οἰουδήποτε κράτους. —Γραφεῖον ὄπισθεν τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης, ὁδὸς Βασιλικῆς ἀριθ. 1.—Τιμὴ ἐκάστου φύλλου λεπτὰ 15.

ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΚΑΤ' ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΕΥΘΗΝΙΑ ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ—ΜΙΑ ΜΟΝΟΝ ΔΡΑΧΜΗ ΤΟ ΕΤΟΣ—ΥΛΗ ΕΚΤΑΚΤΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ γλῶσσα τῶν ζῶων.— Δαλτωνισμός.— ἈΝΘΡΩΠΟΜΕΚΕΡΑΤΑ.— Πολύμορφος ἄνθρωπος.— ΕΡΩΤΟΜΕΤΡΟΝ.— Ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ φύσις τῆς ζωῆς.— Ποικίλα διὰ τὰς κυρίας.— Νεκρανάστασις διὰ τῆς ραχῆς.— Πῶς ἐξαπατῶνται οἱ ἔνοχοι.— Ἰχθύς ὡς λυχνία.— Σύμμικτα ἐπιστημονικά.— Περὶ φωτιστικῆς καὶ θερμαντικῆς τοῦ ἡλίου δυνάμεως.— Μικρὰ περιεργα.

x. DAVID BLACKSON ἐκ Νέας Ὑόρκης

οὔτινες, παρακολουθοῦντες ἐκ τοῦ σύνεργου ἐν ταῖς διαφόροις μεγαλοπόλεσι τὴν καθ' ὅλου πνευματικὴν κίνησιν καὶ ἀνάπτυξιν, ἀποστέλλουσιν εἰς τὸν «ΘΑΥΜΑΣΙΟΝ ΚΟΣΜΟΝ» τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν αὐτῶν.

«ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ»

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΓΚΑΙΝΙΖΟΝ ΝΕΑΝ ΕΠΟΧΗΝ ΕΝ Τῇ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚῇ ΠΑΛΛΙΣΤΡΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΡΙΕΧΕΙ

Τὰ ὠφελιμώτερα, τὰ τερπνότερα, τὰ περιεργότερα καὶ τὰ θαυμασιώτερα ἐκ τῆς φύσεως τῶν τεχνῶν, τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς κοινωνίας.

Ο «ΘΑΥΜΑΣΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ»

Πλὴν πολλῶν παρ' ἡμῖν λογίων ΚΕΚΤΗΤΑΙ καὶ ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐπιστημονικῶν κέντρων τακτικῶς συνεργάτας, τοὺς :

- x. WILLIAM ROBERTSON ἐκ Λονδίνου
- Δόκτορα SAMUEL HERZSTEIN ἐκ Βερολίνου
- x. HONORÉ DUPUYS, διδάκτορα τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἐκ Παρισίων

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Τὰ ζῶα ἔχουσι γλῶσσαν ; Οἱ ποιηταὶ ἀποκρίνονται καταφατικῶς, οἱ φυσιολόγοι ἐνίστανται. Οὐδὲν ἤττον εὐρίσκονται καὶ οὗτοι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ παραδεχθῶσιν ὅτι κραυγαὶ τινες ἔχουσιν ὀρισμένην σημασίαν καὶ ἀρροῦνται εὐκρινέστατα. Ὁ αἴλουρος λ. χ. ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἄξιος σινικῆς καταγωγῆς, διότι λέγει *μ ι ά ο*, λέξιν σχηματιζομένην ἐξ ἐνὸς χειλοπροφέρου καὶ τριῶν φωνηέντων, ὡς ἤθελε πράξει καὶ ὁ γνησιώτερος *μαρδαίρος*. Πόσοι δὲ τρόποι προφορᾶς τῆς μοναδικῆς ταύτης λέξεως ! Τὴν ἀκούετε ἀντηχοῦσαν ἐπὶ τῶν στεγῶν ὠραίαν τινὰ νύκτα τοῦ Μαρτίου· εἶνε σάλπισμα, ἐπιτακτικὴ πρόσκλησις ὄντος, ὅπερ ἐννοεῖ τὸν βίον μόνον κατὰ ζεύγος. Καὶ ὅταν ἡ σύντροφός του φθάσῃ, ὁποῖα διωδία ! ὁποῖος πλοῦτος ἐκφράσεων ! Ὑπάρχει ἐπίσης τὸ θαυπευτικὸν *μ ι ά ο*, τὸ *μ ι ά ο* τῆς πλήξεως, τὸ *μ ι ά ο* τῆς λαιμαργίας, τὸ θριαμβευτικὸν *μ ι ά ο* τῆς κλοπῆς, τὸ *μ ι ά ο* τῆς ὀκνηρίας, τὸ *μ ι ά ο* τῆς ἀλαζονείας· τὰ ἐπτά θανάσιμα ἁμαρτήματα ἠδύνατο νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς αὐτὸ τὸ *μ ι ά ο*.

Εἶνε περιεργὸν ὅτι ὁ κύων, ὅστις θεωρεῖται—καὶ εἶνε—νοήμων, δὲν ἔχει κραυγὰς. Ὑλακτεῖ, ἀλλὰ δὲν κάμπτει τὴν φωνὴν του. Μόνος ὁ κύμιός του, μετὰ τὸ λεπτὸν ἐκεῖνο αἰσθημα τὸ ἐμφαῖνον πατρικὴν ἰδιότητα, μαγτεύει γλῶσσαν εἰς τοὺς ἀνάρθρους ἡχοὺς του. Ἴα